

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV

ZDRUŽENIH PAPIRNIC LJUBLJANA

PAPIRNICE KOLIČEVO

TOVARNE CELULOZE MEDVODE

Zasedanja delavskega sveta v mesecu oktobru 1972

MEDVODE, OKTOBRA — Delavski svet podjetja se je v mesecu oktobru kar dvakrat sestel, na 2. redni seji dne 3. 10. 1972 in na izredni seji dne 6. 10. 1972.

Na 2. redni seji je delavski svet na prvem mestu obravnaval predlog strokovnih služb o oročanju sredstev pri LB v zvezi z garancijo za komercialni kredit za uvoz opreme za regeneracijo.

Tovarna mora pri LB vložiti kot vezani depozit v znesku 383.643,00 din brezobestno za nedoločen čas z odpovednim rokom 6 1/2 let kot pogoj za izdajo garancije s strani LB za komercialni kredit za uvoz opreme za regeneracijo. Tako garancijo zahteva inozemski dobavitelj. Čeprav so pogoji LB zelo ostri, je delav-

ski svet izglasoval predlog o oročanju navedenega zneska, ker je ugotovil, da nima druge možnosti, garancijo banke pa moramo dobiti.

Poročilo o izvajanju sanacijskega programa, malih investicij in investicijskega vzdrževanja je podal vodja tehničnega sektorja ing. Franc Mlakar. Na predlog poslovnega odbora je delavski svet sprejel povečanje plana investicijskega vzdrževanja od 1.200.000 dinarjev na 1.500.000 din.

O akciji gozdarstva in lesno predelovalne industrije za predelavo drobnega lesa je poročal direktor Slavko Zule. Na podlagi poročila so člani delavskega sveta izrazili mnenje, da se mora naše podjetje še bolj povezovati z dobavitelji surovine, ker je naša perspektiva odvisna v prvi vrsti od uspešnosti takega povezovanja.

Delavski svet je soglašal s sofinanciranjem izdelave investicijskega programa za predelavo drobnega lesa.

Na pobudo sindikalne organizacije je bila izvedena akcija za pomoč severovzhodni Sloveniji — prizadeti zaradi poplav. Na akcijo se je odzvalo 125 članov kolektiva, ki so podpisali izjave za 2 % prispevek od osebnega dohodka za mesec september.

Večina članov delavskega sveta se ni strinjala, da bi tudi podjetje prispevalo določena sredstva iz svojih skladov.

Za stanovanjsko gradnjo je delavski svet namenil 380.000,00 din sredstev iz stanovanjskega prispevka od 1. 7. 1973.

Ta sredstva je delavski svet namenil za kreditiranje članov kolektiva pri reševanju stanovanjskih vprašanj, bodisi pri individualni gradnji ali pri nakupu stanovanj. Za nakup stanovanj s strani podjetja letos ni predvidenih sredstev.

Na predlog kadrovskega sektorja je delavski svet odobril prodajo družinskega stanovanja ing. Primožiču Janezu, ki je odšel v Vevče, pod najugodnejšimi kreditnimi pogoji, ki jih dovoljuje zakon.

Za člana sveta osnovne šole Preska-Medvode je bil izvoljen Čarman Jože — vodja skladišča.

Precej burna in napeta je bila izredna seja delavskega sveta dne 6. 10., sklicana na zahtevo IO osnovne organizacije sindikata in sekretariata mladinske organizacije. Edina točka dnevnega reda je bil obračun osebnih dohodkov za mesec september.

Zastopniki političnih organizacij so zastopali stališče, da se mora vrednost točke izračunane za mesec september korigirati. Vodstvo podjetja je obširno obrazložilo, zakaj je vrednost točke bistveno nižja v mesecu septembru in da ni objektivnih vzrokov za kakršnokoli korekturo. Pri tem je vodstvo podjetja opozarjalo na dejstvo, da smo v 9 mesecih izkoristili možnosti v okviru samoupravnega sporazuma 99 %. Delavski svet je na predlog direktorja soglasno sprejel sklep, da se ceniki za enoto proizvoda korigirajo za pet ljudi, ker se je število zaposlenih v proizvodnih oddelkih za toliko povečalo nad številom 153 zaposlenih v teh oddelkih, ki so zajeti v cenikih. Glede spremembe vrednosti točke za mesec september so bila med člani deljena mnenja.

Končno je delavski svet z večino glasov sprejel sklep, da se vrednost točke 4,12 izračunane po pravilniku ne spremeni.

Albin Vengust znova izvoljen za direktorja

VEVČE, OKTOBRA — Kot je znano, je treba po določitvi statuta podjetja in po zakonu vsake štiri leta razpisati delovno mesto direktorja.

Na peti redni seji DS, dne 16. X. 1972 je bilo vodenje podjetja ponovno zaupano dosedanjemu direktorju, tovarišu Albinu VENGUSTU za naslednjo mandatno dobo štirih let. Ob naših čestitkah in zaupanju smo ga poprosili, da za člane kolektiva in ostale bralce našega lista odgovori na nekaj vprašanj:

Kako ocenjujete trenutno situacijo tovarne?

Papirnica Vevče je v krizi. Letošnji finančni rezultati so kar za polovco slabši kot lani. Če pa vzamemo, da je letos dinar manj vreden, potem so rezultati ob devetmesečnem obdobju še bolj ubogi. Hudo, prehudo nas pritiska stabilizacija. Celo milijardo in še nekaj sto milijonov starih dinarjev se je letos prelilo h grafičarjem skozi zamrznjene cene papirjev. Grafičarji se hvalijo, da jim še nikdar ni šlo tako dobro. No, nam pa nikdar tako slabo.

Izjemni rezultati pri produkciji klasičnih papirjev po obsegu in kvaliteti kot tudi pri premaznih papirjih; premaznih bomo izdelali kakih tri tisoč ton več kot lani, niso zadostni, da bi pokrili vse nove cene surovin in storitev ter drugih stroškov, ki so se nagrmadili na nas.

Hudo nas boli krivica, ki jo dopuščajo zvezni organi, da eni kolektivi ropajo druge. To se celo dogaja pri papirjih, ki bolj zadovoljujejo snobizem kot pa normalne življenjske potrebe delovnega človeka.

Zelo bomo morali še poprijeti doma v tovarni, da bomo še naprej vzdrževali tekmo s stroški in zelo se moramo potruditi, da bomo prepričali zvezne organe za večjo popustljivost pri poviševanju cen.

Ali ima samoupravljanje pri nas, konkretno na Vevčah, pravo podobo in kakšno vlogo ima poslovnost tovarne?

Formalno podobo ima naš samoupravni sistem najbrž pravilno. Razvejanost samoupravne organizacije je zadovoljiva. Odbori in komisije so delavni in učinkoviti. Vsak odbor ali komisija ima svoje avtonomno področje in doslej še nismo imeli resnejšega primera, da bi en odbor bil ljubosumen na delo drugega ali da bi o kakem delu odločil v škodo drugemu

odboru. V resnici so vsi odbori in komisija poslovni. Zadovoljive rešitve na področju npr. družbenega standarda imajo ugoden vpliv na delavce v tovarni in zadovoljni delavci boljše delajo.

Cisti poslovni odbor je izvršilni odbor. Na tem odboru so vse zadeve s tržišča, notranje organizacije, finančna vprašanja, investicije in še drugo. Vendar praktično ni stvari, ki ne bi bila odločena na delavskem svetu, če gre za pomembnejše stvari ali vsaj poročana, ko gre za manjše zadeve. Najbrž pa drži nekaj. Radi smo samozadovoljni in samemu sebi neradi nalamo nova delovna bremena, ker človek je že tak, da je rad »komot«. Vse organizacije delajo le toliko, kolikor imajo v sebi delovnega elana, ne pa toliko, kolikor vsak od nas zmore. Funkcija pritiska je v jugoslovanskih tržnih razmerah zelo neznan in nam manjka ta spodbuda v našem poslovnem življenju. Udomačen je le pritisk »jamranja« in izsiljevanje prek raznih centralnih administrativnih organov. V tej taktiki imajo nekateri neomejene možnosti, drugi pa nobene. Pri tem pa ne pomaga rojstvo pod srečno zvezdo ali poslovnost, ampak čisto drugi kriteriji.

Nekaj nam tudi razširjeni in delovni samoupravni organi niso preprečili! »Kritični pogledi« so hudo omajali zaupanje med ljudmi. Ne želim presojudati, koliko je dobrega ali slabega v »Kritičnih pogledih«, želim le opozoriti, da v dobrih in pravih navadah med ljudmi je: Zaupaj sodelavcu tako dolgo, dokler ni dokazano, da izrablja zaupanje! Čenčam ne gre verjeti! Na samoupravnih organih in v političnih organizacijah je mesto za urejanje zadev, ki so slabe in ne po raznih zakotjih. Pa še nekaj, navadimo se tudi pohvaliti ono, kar je dobro in nesebično nagrajujmo koristno delo.

Kaj pričakujete od novega oddelka za izdelovanje tapet, ki se sedaj rojeva?

Tapete naj bodo izdelek, na katerega bomo ponosni in seveda: ugodnejše plače in še dobiček.

Kakšno je stanje in kakšne so perspektive podjetja v slovenskem in jugoslovanskem merilu glede na kadre, poslovanje in finančne efekte?

Ne posebno rožnate. S sedanjimi finančnimi efekti bomo le bolj životarili. Sreča, da imamo pred seboj dokaj velike investicije, ki jih moramo uspešno uresničiti. Dela bo obilo in bomo najbrž bolj malo razmišljali o drugih in za druge. Bomo pa pozdravili vsako idejo ali pobudo za koristnejše skupno delo v slovenskem in jugoslovanskem prostoru.

Prosimo, da nazadnje izrazite še vaše želje ob tretjem začetku vašega odgovornega dela, ki ste ga sprejeli!

Napredek vevške papirnice, izboljšanje njenih poslovnih rezultatov, večje zaupanje med delavci tovarne in hitrejša reagiranje vodilnih delavcev in samoupravnih organov na koristne pobude zaposlenih.

Več stanovanj in več športne rekreacije za delavce. Želim, da bi bilo manj nestrpnosti in nasprotij med mladimi in stariimi. Da bi delali v družbenih organizacijah bolj organizirano in oživili mladinsko organizacijo, imeli občni zbor sindikata in dali s privrženim in koristnim delom organizaciji ZK njeno širino in vlogo, ki jo z naprednimi idejami zasluži.

Združene papirnice Ljubljana

Gibanje proizvodnje v mesecu septembru 1972

	Plan	Doseženo	Izkoriščenje zmogljivosti	
			φ I.-IX. 1972	φ I. 1971
Klasični papirji	100	94,5	92,3	91,7
Premazani papirji	100	115,9	52,4	47,6
Skupaj:	100	99,5		
Lesovina	100	73,6		

Plana proizvodnje papirja v mesecu septembru nismo v celoti dosegli, kar je predvsem posledica prekomernega izmeta klasičnih papirjev ter manjša proizvodnja premazanih papirjev. Izmata smo ugotovili za ca. 1,5 % več kot v preteklih obdobjih, predvsem je opazen porast pri mehanografskih ter ofset papirjih. Zastoji PS so bili na običajni višini. Proizvodni program je kot običajno obsegal največ ofset papirjev (38 %) ter večje količine ciklostila, mehanografskih in pigmentiranih papirjev ter bankposta.

Proizvodnja premazanih papirjev je bila sicer za ca. 16 % večja od predvidene, vendar pa manjša od preteklih mesecev. Izdelali pa smo tudi znatno več (61 %) enostransko premazanih papirjev. Zastoji PRS so bili na običajni višini, nekoliko več pa je bilo izmeta (14,7 %). Lesovine smo izdelali malo, ker je zaradi majhne proizvodnje srednjefinih papirjev nismo veliko rabili.

Papirnica Količevo

GIBANJE REALIZIRANE PROIZVODNJE ZA

september 1972

Količinsko v %

Izdelek	IX/72	I-IX/72	IX/72	IX/72	I-IX/72
	LP IX/72	LP I-IX/72	OP IX/72	IX/71	I-IX/71
Papir	112,2	92,2	109,4	121,3	100,7
Karton	108,5	102,5	108,9	81,9	102,6
Lepenka	100,8	96,—	107,9	84,5	102,4
Skupaj	109,4	100,2	109,7	89,4	102,4
Proizv. lesovine	88,8	88,3		81,3	83,1
Vrednostno v %					
Papir	102,3	91,8	111,5	115,1	100,4
Karton	112,8	107,—	112,8	80,4	91,9
Lepenka	105,7	104,—	85,8	91,—	113,7
Skupaj	109,8	103,7	110,9	87,9	107,7

IZVOZ

Količinsko v %

Izdelek	IX/72	I-IX/72	IX/72	IX/72	I-IX/72
	LP IX/72	LP I-IX/72	OP IX/72	IX/71	I-IX/71
Papir	43,8	53,4	389,9	52,9	73,5
Karton	8,8	43,7	—	98,—	120,3
Lepenka	—	—	—	—	—
Skupaj	28,9	47,6	473,9	57,6	93,3
Vrednostno v %					
Papir	54,5	52,1	317,7	71,6	80,1
Karton	5,7	48,3	—	66,6	123,8
Lepenka	—	—	—	—	—
Skupaj	28,9	49,8	354,1	71,1	100,7

LP — osnovni letni plan

OP — operativni plan

Primerjave so izvršene z realizirano (fakturirano) proizvodnjo in ne z dejansko.

ČASOVNO IZKORIŠČANJE ZMOGLJIVOSTI PROIZVODNIH STROJEV

september 1972

Stroj	Koled. čas	Prazniki ure	Remont ure	Zastoji ure	Izkor. str. %	Proizv. t
Ps I	720	—	—	22	3,1	96,9
PS II	720	—	—	47	6,5	93,5
KS I	720	—	179	24,9	13	73,3
KS II	720	—	204	28,3	12	70
LS	720	—	—	54	7,5	92,5
Skupaj	720	—	77	10,6	30	85,3
Brusilnica	720	—	10	1,4	9	97,4

NETO PROIZVODNJA NA ZAPOSLENEGA

	Zaposleni	%	Proizv./zap.
Poprečje v letu 71	701	100	100
Sep.ember 72	698	99,6	83,3
Poprečje v letu 72	696	99,3	102

Visoki izdatki v ZDA za zaščito okolja

VEVČE, OKTOBRA — V ZDA predvidevajo, da bodo do 1975. leta porabili za zaščito okolja okoli 105 milijard dolarjev. To vsoto bodo potrošili za čiščenje, atmosfere, vode in zemljišč. Sredstva bodo razporedili nekako takole:

a) odstranjevanje in predelava odpadkov za smeti — 43,5 milijarde dolarjev,

b) Prečiščevanje odpadnih voda in to vode iz tovarn — 12 milijard dolarjev, vode iz mestnih naselij — 23,7 milijarde dolarjev.

c) Za borbo proti onesčiščenju zraka 23,7 milijarde dolarjev. Višina vsote dovolj jasno prikazuje skrb za to, da bi se zaščitila okolica od škodljivih vplivov — odpadnih snovi, katerih je vse več zaradi vse večjega porasta mest in industrijske proizvodnje.

Novi, veliki dogodek v papirnici Vevče — zidne tapete

VEVČE, OKTOBRA — Petek 29. septembra 1972 je datum, ki bo v zgodovini razvoja Papirnice Vevče spet zabeležen kot pomemben dan. Podpisane so bile pogodbe o nabavi strojev, graditvi proizvodnega oddelka za izdelavo zidnih tapet in nabavi kredita.

Glavno pogodbo sta za firmo Kirchfeld — Düsseldorf podpisala gospoda Hans Peter Röhring, prokurist in direktor dr. ing. Klaus Wendt, z naše strani pa ing. Marjan Urek, vodja investicijskega oddelka, dipl. oec. Janez Lednik, komercialni direktor in oec. Janez Grunfeld vodja finančne službe s sodelovanjem tovarišice Valerije Jasenc, vodjo uvoznega oddelka. Pogodbo z Ljubljansko banko o najetju kredita pa sta podpisala direktor Albin Vengust in tov. Janez Grünfeld za uporabnike kredita, direktor ing. A. Matjašič in tovarišica V. Koželjeva za Ljubljansko banko.

Jugoslovanski trg papirnih izdelkov in gradnja kapacitet na jugu države sta od Papirnice Vevče zahtevala, da je že kmalu po letu 1950 začela preusmerjati svojo proizvodnjo. Njen program je šel v izdelavo kvalitetnih papirjev z visoko oplemenjeno površino. Do pred kratkim in še sedaj so bili potrošniki vezani v precejšnji meri na uvoz.

Zadnjih 10 let je Papirnica Vevče vlagala vsa razpoložljiva finančna sredstva v modernizacijo obstoječih strojev z namenom, da bi na njih dosegala zahtevane kvalitete. Leta 1968 je začela kot prva tovrstna tovarna v Jugoslaviji s proizvodnjo premazanih papirjev, ki so jih do tedaj le uvažali.

Že dalj časa tovarna izdeluje osnovni specialni srednjefini papir za tapete, ki ga prodaja predelovalcem. V smeri razvojnega koncepta pa se je odločila, da sama oplemeni ta papir do najvišje končne možne stopnje oplemenitenosti, tj., da izdela končni produkt — zidne tapete. K tej odločitvi so pripomogla tudi znana dejstva, da poraba zidnih tapet v Jugoslaviji vidno narašča. Kvalitetnih proizvajalcev tega izdelka je doma malo, zato je nujen velik uvoz iz konvertibilnega področja. Precejšnje so tudi možnosti izvoza, prav tako pa so dani pogoji za sodelovanje z že znanimi in priznanimi proizvajalci pohištva in stanovanjske opreme.

Domači strokovnjaki so izdelali investicijski elaborat za izdelavo tapet in nabavo strojne opreme. Predvidena je proizvodnja nad 4

milijone tapetnih rol letno, če bi obratovali z eno izmeno. S povečanim delovnim časom pa bi se proizvodnja lahko analogno dvignila.

Zidne tapete so napravljene na osnovi papirja, tekstila in plastike. Prevladuje potrošnja papirnih tapet, ker so tapete na papirni osnovi veliko cenejše od tekstilnih in plastičnih.

O samem proizvodnem postopku bodo vedeli več povedati strokovnjaki na seminarjih, predavanjih in posvetovanjih, večji del znanja pa bodo direktni izvajalci pridobili na večmesečni praksi pri dobavitelju stroja in naprav.

Oprema za premazovanje surovega tapetnega papirja bo sestavljena v glavnem iz odvijalnika za zvrtkovni surovi papir, iz premazovalnega agregata s sušilnim kanalom in dviznim mehanizmom. Premazovalni del je vgrajen v ohišje nad nanašalnim valjem. Stroj sam pa seveda spremlja ostale pogonske in navijalne naprave. Važen del faze proizvodnje tapet pa je tudi tiskanje vzorcev, ki se bo odvijal na posebnem tiskarskem stroju. Zmogljivost tiskarskih linij bo odvisna od priprave števila tapetnih vzorcev.

Za praznik republike se bodo spet sestali nagrajenci in upokoenci

VEVČE, OKTOBRA — Ob letošnjem prazniku republike se bodo spet sestali bivši člani kolektiva — upokoenci Papirnice Vevče. To snidenje je postalo že tradicionalno. Pričakali jih bomo 28. novembra popoldne v prostorih restavracije, kjer jim bo direktor podjetja tov. Albin Vengust vedel povedati, kaj je novega v to-

Zanimiv je tudi kalander za vtiščanje tapetnih vzorcev in naprava za rezanje in izdelavo rol.

Elaborat podrobno razčlenja tudi porabo faze, energije, lepil, pigmentov, veziv, ostalih surovin in pomožnih sredstev. Okoli 2000 m³ sveže vode za proizvodni proces letno bo novi obrat črpal iz lastnega industrijskega vodovodnega omrežja.

Oddelek bo potreboval za nemoteno 8-urno obratovanje 43 ljudi, od tega 8 žensk in 37 moških. Kvalifikacijski sestav je dokaj pester. Vodja ima visoko oz. višjo izobrazbo, 6 ljudi mora imeti srednjo izobrazbo, v glavnem tehnične stroke, 8 visoko kvalifikacijo, 16 kvalifikacijo in 13 polkvalifikacijo.

Računati je, da bo ob letu osoreje šel iz Papirnice Vevče prvi izdelek te vrste med potrošnike. Njihovo zadovoljstvo bo odvisno od kvalitetne priprave na novo tehnologijo, od pripravljenosti za delo, od natančnosti, raziskave okusa potrošnikov in drugih faktorjev. Nadaljnji razvoj bo pač odvisen od ljudi samih, delno pa tudi od pogojev, ki jih postavlja gospodarstvo in gospodarjenje.

varni, odkar so zapustili delovna mesta. Potem bodo ob kozarčku pokramljali o lepotah in tегоbah pokojninskega stanu in še marsikaj o privatnih in drugih doživetjih.

Dan prej bo kratka proslava ob prazniku, katere se bodo udeležili člani ZB, delavskega sveta in pristostvovali čestitkam za petnajstletno delo dvajsetim zvestim članom kolektiva, katere bo podjetje tudi obdarilo.

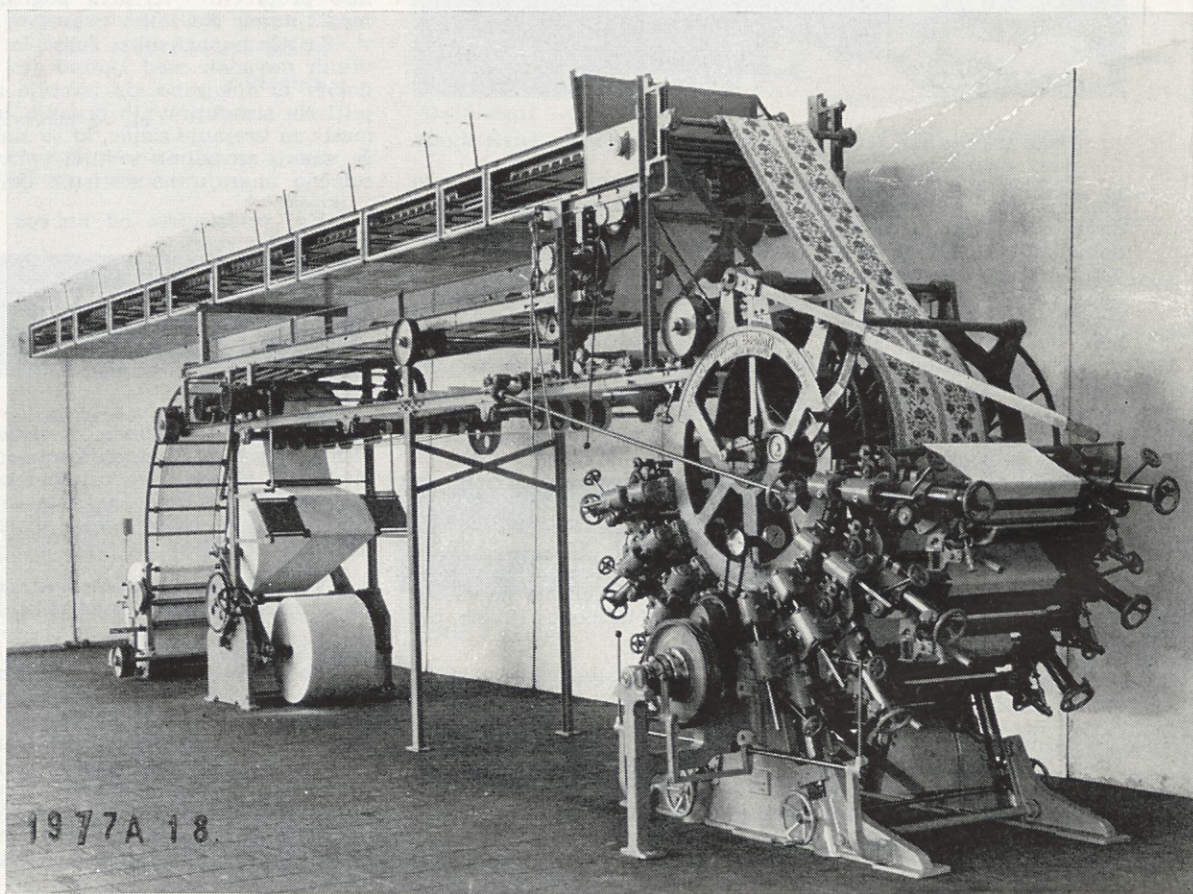
Pomoč Pomurju

VEVČE, OKTOBRA — Povođenj, toča in druge elementarne nezgode, ki so letošnje poletje prizadele pokrajine ob Muri, so povzročile takšne škode, da je prebivalstvo nujno potrebno pomoči.

Delavski svet je na svoji 4. redni seji soglasno sprejel sklep, da podjetje prispeva pomoč 2 % od višine OD. Prispevek se bo obračunal iz OD nad cenikom.

Obvestilo bralcem

Delavski svet Papirnice Vevče je na 5. redni seji, dne 16. oktobra obravnaval tudi obračun za tretje trimesečje. Ker je bil v razpravi samo finančni del obračuna, bomo izvelec iz celotnega poročila posredovali bralcem v novembrski številki Našega dela.

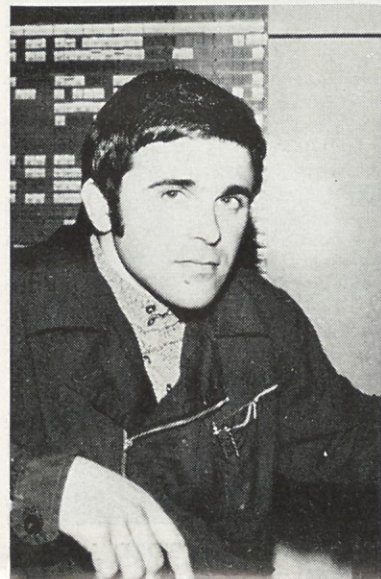
Stroj za 8-barvno potiskovanje tapetnega papirja

V oddelku strojne dodelave papirja so povedali

VEVČE, OKTOBRA — Pred mesecem so se končale XIV. športne igre papirničarjev SRS. Kako ocenjuje vsakoletno srečanje papirničarjev splošno in kako organizacijo, izide in športnike pri letošnjih igrah na Vevčah?

Ivan Garbajs, mojster strojne dodelave: — Ideja o vsakoletnem srečanju papirničarjev na športnih igrah se mi zdi, zelo koristna in to iz več razlogov. Mislim, da pomen iger ni le v tekmovanju samem, temveč igre preraščajo igre kot take — so tudi pot k boljšemu poznavanju in sodelovanju med posameznimi kolektivi naše stroke na območju republike.

Med drugim veliko pripomorejo k prepotrebni rekreaciji delavcev. Marsikdo se sam od sebe ne bo začel ukvarjati s športom, organiziran trening nudi več zabave in kdor spozna užitek in korist

Ivan Garbajs

aktivnega počitka, tega ne bo več opustil. Vse to pa koristi počutju in zdravju delovnega človeka. Poleg tega pa je kolektiv, ki je na vrsti za organizacijo ŠI, prisiljen vložiti več sredstev in dela v ureditev naprav in igrišč na svojem območju. To se lepo vidi na Vevčah — novo zgrajena igrišča so malokdaj prazna. Dobili smo tudi dvakrat tedensko telovadnico v Polju in začeto delo se bo v zimskem času lahko nadaljevalo.

Vseeno pa mislim, da v drugih kolektivih še več delajo in vlagajo v rekreacijo — žalostno je, da iz tako velikega kolektiva kot je naš, ni sodelovala na športnih igrah nobena ženska ekipa, niti posameznica. To je rezultat dolgoletnega »spanja« na Vevčah. Do prihodnjih iger bi morali to vse, kakor popraviti, lahko bi zadolžili nekoga, ki bi se več ukvarjal s tem problemom.

Po moji oceni so športne igre tekmovalno in organizacijsko zelo lepo uspele, bilo je veliko dobrih in razburljivih tekem — enakega mnenja so bili tudi moji kolegi iz drugih kolektivov. Največ pripomb in vroče krvi je bilo pri nogometu, za kar pa je krivo preozko igrišče — igra se ni mogla razviti — in neodločna sodnika.

Izidi so bili realni. Največ uspeha so imeli nogometaši, kar je rezultat resnosti in večmesečnega organiziranega dela. Gledal sem vse tekme, za prvo mesto so zaslužni vsi, posebno pa mi je ugajal Nad Đorđe s svojo borbeno igro in odličnimi strelji. Upam, da se bodo potrudili in drugo leto obdržali to mesto, za kar pa bo potrebno veliko treningov, saj je bila razlika v kvaliteti med prvimi zelo majhna.

Odbojkarji so le delno zadovoljili. Več ni bilo mogoče pričakovati, saj smo na Vevčah šele dobili igrišče. S treningom bodo lahko drugo leto dosegli tudi kakšno mesto višje.

Upam, da bomo v prihodnosti tudi Vevčani dobili svoje kegljišče in takrat bodo uspehi večji.

Kegljanje je šport za vsakogar, leta ne igrajo vloge, zato je ta objekt prepotraben.

Plavalci imajo idealne pogoje za treniranje in uspehi niso izostali. Škoda, ker je sodelovalo tako malo plavalcev, posebno žensk. Prepričan sem, da se bo čez leta našel denar tudi za pokriti zimski bazen, kegljišče in še druge objekte. Dokler pa tega ni, čimbolje izkoristimo to, kar imamo. Na športnih igrah naj velja olimpijsko geslo — važno je sodelovati —.

Marija Luzar — pomočnik pri III. rezalnem stroju. Na dopust smo skoraj že pozabili, ali ga že planiramo za naslednje leto. Kje ste letos bili, kako ste se imeli in kam mislite naslednje leto?

— Že je minilo nekaj mesecev, odkar je bila glavna sezona dopustov. Pa še vedno kar mislim na tistih deset kratkih in lepih dni, ko jih delovni človek težko pričakuje celo leto, da se vsaj malo odpočije in razvedri, da ni samo v skrbeh in ob ropotu strojev.

Letošnji dopust smo izkoristili, jaz in družina v našem domu v Novigradu tako lepo kot še nikoli. Pred tem pa kar par let doma pri izgradnji hiše.

Za letošnje letovanje sva se z možem odločila, čeravno bi denar

Marija Luzar

še rabili za ureditev okoli doma. Ni nam žal, čeprav smo precej potrošili. Deset dni je pa le bilo dopusta, kakršnega si človek želi in zasluži. Tako mislimo tudi naslednje leto izkoristiti nekaj dni brez vseh skrbi. Samo na to je sedaj še prezgodaj misliti, ko še ne vemo kaj pride med tem.

Ivan JERIHA — vodja dodelavnih strojev. Če spremljaš razvoj na stremeljenju kolektiva, ti je gotovo znano, da gremo v novo investicijo izgradnje obrata za izdelavo zidnih tapet. Kaj misliš ali pričakuješ od tega?

— Ne vem, kaj naj odgovorim na zastavljeno vprašanje, saj vem o tem le toliko, kot se govori po tovarni, da se v prihodnjem letu začne z novo investicijo in to z izgradnjo obrata za izdelavo zidnih tapet. Kot vsak član kolektiva, tako imam tudi jaz svoje mišljenje. Živimo v času, ko gre razvoj tehnologije izdelave papirja in izdelkov naglo naprej. Zato je prav, da se je za ta korak odločilo tudi naše strokovno vodstvo podjetja, saj vsi dobro vemo, da zaostajamo na tem področju. Pogoje za izdelavo zidnih tapet imamo, saj papir izdelujemo doma. Po trgovinah ni izbire tapet, povpraševanje pa je iz dneva v dan večje. Zato menim, da bi bila ta investicija koristna in finančno donosna, če bo izgradnja obrata hitra in tehnično dovršena. Pri nabavi pa se ne sme pozabiti na najbolj izpopolnjeno strojno opremo, ki bi bila primerna za naše pogoje. Delati

Ivan Jeriha

bi morali take tapete, da ne bi zaostajale po kvaliteti in izbiri vzorca za inozemskimi, cena pa mora biti zmerna in konkurenčna. Tovarišem, ki delajo pri razvoju tega oddelka, želim mnogo uspeha. Kolektivu in nam pa finančni napredek.

Martin ŽABJEK — vodja gladilnega stroja. Kaj bi povedali bralcem o oddelku strojne dodelave papirja, kaj je slabo in kaj predlagas?

— Na vprašanje lahko odgovorim z več slabim kot z dobrim. Omenil bom kar nekaj konkretnih pomanjkljivosti. Ni dolgo tega, kar se je govorilo, da je precej delovne sile v satinaži preveč in to že dobro priučenih. Kritiziram kadrovske politike. Sledile so premestitve v druge oddelke in tudi, če je šel kdo po knjižico, jo je brez težav in pripomb dobil. Zdaj je kvaliteten delavcev premalo. Vsakomur so vrata na stečaj odprta. Dobimo ljudi brez priučenosti ali osnovne prakse, vsaj kar se tiče strojne dodelave papirja in tudi varnosti pri delu. S takimi je treba delati ob normalnih zahtevah in vse večjih zahtevah po kvaliteti. Tudi razpored dela mi ni všeč. Marsikako delo moramo opraviti ponoči, ko bi ga lahko na dopoldanski ali vsaj na popoldanski izmenili. Posebno mislim na menjavo valjev pri gladilnih strojih. Ponoči že tako ni lahko delati, saj je človek ves omotičen, k temu pa pripomore še naša »mehanizacija«. Še vedno se moramo posluževati »horuk« dvigal (veržni škripci), kot pred dvajsetimi leti, ko sem prišel v satinažo. Izpod kritike je uporaba dieslovih in bencinskih transportnih vozil v prostoru. Ti zastrupljajo z izpušnimi plini že tako slab zrak v oddelku strojne dodelave papirja. Pritožbe glede tega nalletijo vedno na gluha ušesa. Prav tako je s prepipom. Bliža se jesen in je bore malo storjenega za zavarovanje pred mrazom in prepipom. Tako se marsikdo znajde po nepotrebnem v bolniškem staležu. Potem ga vsakdo pozabi, še sindikalna organizacija, ki se nanj spomni samo ob koncu meseca, ko je treba poravnati članarino.

Tudi glede napredovanja se mi zdi, da je satinaža potisnjena v kot. Če človek pride pred dvajsetimi ali tridesetimi leti do vodje kakšnega stroja, potem ostane tam do upokojitve. Za službena leta pa ni nobenega priznanja. Velika je razlika med enako ocenjenimi delovnimi mesti pri strojih ali pa v satinaži. To vpliva na prizadevanja zaposlenih, na delovno moralo in posredno tudi na kvaliteto dela. Ta se vedno bolj poudarja, vendar je pri nas opaziti, da za napake nihče ne odgovarja, le pri delitvi OD za odgovornost se ljudi ne manjka.

Predlagam, da bi se nočno delo v strojni dodelavi skrcilo na minimum ali pa celo ukinilo. Zato so odgovorni in poklicni delavci iz strokovnih služb, ki naj tudi upoštevajo naše zdravstveno stanje.

Ciril ZUPANČIČ — pomočnik rezalnega stroja. Ta mesec so bile ob plači kuverte precej tanke. Vrednost točke je bila nizka in tudi dobička skoraj ni bilo. Samoupravni organi in strokovne službe se trudijo spraviti stvar v pravo smer. Kaj misliš ti o tem?

— Dvomi, če so vzroki takega stanja vedno rezultati dela. V mesečnih poročilih vsak mesec smo dobro obveščeni o rezultatih v našem oddelku za pretekli mesec. Da bi dosegli boljšo točko in ustvarili dobiček, bi morali bolje izkoristiti skrite rezerve, ki jih je še vedno dovolj. V preteklem mesecu je bila proizvodnja dobra, saj smo delali le kvalitetne papirje. Ne vem pa zakaj včasih izdelujemo take vrste, ki se nam ne izplačajo. Strokovne službe bi s tem morale kaj ukreniti. Želim pa še tesnejše sodelovanje in še boljše informacije od samoupravnih organov. Objava sklepov visi samo pri vratarjih, naša oglasna deska v oddelku pa je prazna. Dosti lažje je namreč obvestila prebrati v oddelku, kot pa pri izhodu iz tovarne, ko se človeku vedno mudi domov ali na delo.

Albin TRTNIK — vodja rezalnega stroja. Kaj misliš o stanjardu ljudi v naši tovarni? Ali je za ljudi dovolj preskrbljeno kar se tiče dopustov, varstva pri delu, toplih malic, čistoče itd.?

— Mislim, da je naš standard nekako na poprečju. Lahko bi bil boljši. Smo v zadnjih letih precej napredovali. Menda je na sezna-

Albin Trtnik

mu še kar okoli dvesto prosilcev za stanovanja. Vendar pa se v zadnjem času sliši o novih zadružnih gradnjah.

Kar se tiče tega, kako je preskrbljeno za ljudi v zvezi z dopusti, moram ugotoviti, da so naši domovi ob morju in v hribih že kar premajhni. Zanimanje za letovanje je preveliko in bo v bodoče še večje. K sreči je organizacija menjav ljudi v počitniških domovih tako posrečena, da pride več ljudi na vrsto.

Kar se tiče vprašanje varstva pri delu v oddelku bi predlagal rešitev vprašanja prepipa v prostorih ob gladilnih in rezalnih strojih. Prav tako ni rešeno vprašanje razsvetljave, ropota in prahu. Nekaj stvari je bilo v tej smeri že storjenih, kar pa še zdaleč ne zadostuje za normalno in varno delo.

Vprašanje toplih malic ne morem kritizirati. Niso najslabše, vem pa, da bi se jih dalo še izboljšati, ko primerjam to skrb v drugih podjetjih. Morda bi se dalo toplo malico organizirati tudi na nočni izmeni s pomočjo primerne termo posode, vsaj toplo kavo ob določeni uri.

Zastavil si tudi vprašanje o čistoči. Neprimerne se mi zdijo garderobe, tako prostorno kot lokacijsko. Kar pa se tiče čistoče v sanitarijah in na delovnem mestu pa rešitev leži precej na nas samih, s strani delovne organizacije pa je nujno, da preskrbijo brisače in pa posode za odpadke od hrane in drugo.

Anton JAKAC — vodja rezalnega stroja. Ali prebereš »Naše delo« vsakrat ob izidu? Če ga, kaj ti je iz vsebine najbolj všeč? Česa je v njem preveč in kaj se ti zdi da manjka?

— Naš informativni list »Naše delo« rad prebiram in ga vedno v celoti pregledam. Najbolj zanimivo se mi zdi tisto, o čemer pišejo iz našega oddelka. Zanimajo me tudi sklepi in razprave samoupravnih organov, zato želim, da bi o tem vedno pisali in

Anton Jakac

kar največ objavili. Pogrešam pa v časopisu več glasu od ljudi iz proizvodnje, ki naj bi objavljali svoja mnenja in predloge.

S. R.

Samski dom ni za družinska stanovanja

VEVČE, OKTOBRA — Po sili razmer so se v samski dom ob Papirniški poti nekontrolirano vselili nekateri delavci z družino. Vzrok razmeroma veliki fluktuaciji nekvificiranih delavcev v zadnjem času tudi pomanjkanje samskih stanovanj, zlasti za ljudi, ki prihajajo iz sosednjih republik in iščejo delo. Oni in pa drugi bi morda ostali med kolektivom, če bi bilo njihov stanovanjsko vprašanje vsaj prehodno rešeno. Za take primere pa je najugodnejše samsko stanovanje.

Odbor za družbeni standard je na 12. redni seji razpravljal tudi o tem vprašanju in sklenil, naj kadrovska služba od vsakega, ki se bo vselil v samki dom, zahteva podpisano izjavo, s katero se bo zavezal, da se takoj izseli iz samskega doma, če pripelje v sobo družino, ali kakršnegakoli drugega sstanovalca. Obenem so postavili tudi upravnika samskega doma iz vrst papirniških delavcev, ki naj bi skrbel za povezavo med upravo podjetja in stanovalci samskega doma.

Vse pa kaže potrebo po razširitvi števila samskih stanovanj.

Rekonstrukcija na Količevem

KOLIČEVO, OKTOBRA — Osnovni smoter podjetja je proizvajati materialne dobrine, v našem primeru so to papir, lepenka in karton, take kvalitete in količine, ki jih je moč prodati na tujem in domačem trgu, pri tem pa ustvariti zadovoljiv finančni rezultat za pokritje družbenih in individualnih potreb. Da bomo omenjeni smoter dosegli, je potrebno izpolnjevati naslednje cilje:

- raziskovati tržišče in slediti zahtevam kupcev,
- proizvajati samo to, kar trg potrebuje, v zadostni količini in zahtevani kvaliteti,
- tehnologija proizvodnje ne sme zaostajati za svetovno rastjo, ker je to bistveni pogoj za nastop na zunanem trgu. Poleg kvalitete izdelkov mora biti lastna cena proizvodov optimalna in nižja od konkurenčnih podjetij. Če hočemo biti industrija v pravem pomenu besede — in ne samo velika obrt — moramo načrtovati sleherno funkcijo v podjetju, jo pravočasno korigirati in kontrolirati njene rezultate.

Zavedajoč se položaja na trgu in hkrati položaja v Papirnici Količevo je cdločitev DS dne 15. septembra 1972 o rekonstrukciji izredno pomembna. V rekonstrukciji je zajet KS II od sedanjih 40 na 60 t dnevne proizvodnje, čiščenje tehnoloških voda, paletizacija, zgraditev skladišča gotovih izdelkov in novih prostorov za dodelavo kartona v skupni meri 3000 m², satiner za obrat lepenke in še nekatere manjše tehnološke naprave.

Pri analiziranju naših energetskih naprav je bilo ugotovljeno, da so le-te močno preobremenjene in izrabljene in že pri današnji proizvodnji obstaja velik riziko vsakodnevnih izpadov in zastojev. V sprejeti rekonstrukciji pa ni predvidenih sredstev za novo kotlarno. DS bo na eni izmed prvih sej obravnaval predlog in sprejel odločitev ali gremo v letu 1973 poleg rekonstrukcije še v izgradnjo novega kotla z 18/20 ton pare na uro, kar bi zadostovalo za celotno podjetje po rekonstrukciji ali pa obratujemo s precejšnjim rizikom v pogledu energetskih naprav.

Skupna vrednost rekonstrukcije brez energetskih naprav je 4 milijarde starih dinarjev, od tega 2,4 milij. uvožene opreme iz Zahodne Nemčije.

Sredstva so zagotovljena iz naslednjih virov: LB Ljubljana, LB, podružnica Domžale, komercialni kredit ERWEPA in pa lastna sredstva.

Za postavitev novega parnega kotla z oljnim kurjenjem pa je potrebno dodatno še približno 3/4 milijarde S din. Vir teh sredstev pa bi predstavljala dodatna lastna udeležba in finančni pomoč naših kupcev, s katerimi že vodimo ustrezne razgovore. Iz opisa je razvidno, da moramo v letu

1972/73 vložiti skoraj 5 milij. S din. Pogodba za uvoženo opremo je bila 15. septembra podpisana s firmo ERWEPA. Dobavni rok je 10 mesecev po polnomočnosti pogodbe. Montirati bomo začeli v mesecu juliju 1973, zaradi tega bo na KS II 35 koledarskih ur zaostaja. Načrti za gradbena dela bodo izdelani v mesecu decembru letošnjega leta, takoj za tem bo razpis gradbenih del in pa sklenitev pogodbe. Zaradi gradnje skladišč in dodelave bo funkcionalnost menze delno ogrožena, saj bo tam mimo speljan tovarni promet.

Po rekonstrukciji bomo proizvajali za 50% več na KS II, poleg tega pa bo kvaliteta izdelkov mnogo boljša, kar bo izraženo v

O pomenu rekonstrukcije KS II je govoril tudi predsednik DS tov. Zanoškar

zgornji in spodnji premazni plasti. Tako bomo imeli v našem asortimentu izdelke take kvalitete, ki jih morajo sedaj uvažati. Močno bomo morali povečati izvoz na konvertibilno področje, da bomo lahko odplačali kredite za uvoženo opremo. Po rekonstrukciji proizvedena količina kartona, ki bo seveda kvalitetnejša od sedanje, nam bo tudi to omogočila.

Osnovne misli in cilj rekonstrukcije je proizvajati več, bolj in ceneje, kar je zagotovljeno z omenjenim projektom. Podjetje bo v letošnjem letu doseglo svoj plan v višini 10,5 milijarde dinarjev, po rekonstrukciji pa je načrtovana vrednost proizvodnje v Papirnici Količevo 15 milijard S din. Podjetje ima za sedanjo porabo kartonov na domačem trgu mnogo premajhne kapacitete in to je vzrok mnogih nesoglasij med nami in našimi kupci. Zavedamo se, da se v mnogih primerih do njih ne obnašamo povsem poslovno, saj lahko zadovoljimo njihove potrebe le delno. V takem pomanjkanju naših proizvodnih zmogljivosti je omenjena rekonstrukcija zelo potrebna.

Programiranje prodaje in proizvodnje v taki situaciji, kjer moramo glede na kritično stanje zaloga kartonov pri naših kupcih pogosto menjati program, da omogočimo njihovo tekočo proizvodnjo, otežkoča uvedbo pravega industrijskega načrtovanja v naši tovarni.

V Papirnici Količevo smo prepričani, da je to le prvi korak k nadaljnji rasti podjetja, v to pa nas silijo naslednji razlogi:

1. Veliko povpraševanje po naših izdelkih, kar se odraža v tem, da znašajo zaloge gotovih proizvodov manj kot enodnevno proizvodnjo.
2. Ugodna situacija glede preskrbe s surovinami in reprodukcijem materialom.
3. Visoka stopnja likvidnosti kot posledica dejstva, da razpolagamo s 75% lastnih sredstev.
4. Velika izrabljenost osnovnih sredstev.
5. Velika izkoriščenost proizvodnih kapacitet od 92—95%, računano na koledarske dni, to je 365 dni leto.
6. Zaostajanje za planom izvoza predvsem zaradi izrednih potreb domačega trga, čeprav cene, ki jih dosegamo na inozemskem trgu, ne zaostajajo za domačimi cenami.

Vsa ta dejstva so nas nujno privedla do odločitve, da gremo v modernizacijo in povečanje naših proizvodnih kapacitet, predvsem za naš najpomembnejši proizvod KARTON. Ta odločitev je toliko bolj pomembna, ker rentabilitetni račun dokazuje, da bomo z rekonstrukcijo povečali in dvignili produktivnost.

Od rekonstrukcije pričakujemo večjo akumulacijo, ki bo zagotovila odplačila anuitet in omogočila hitrejšo modernizacijo podjetja.

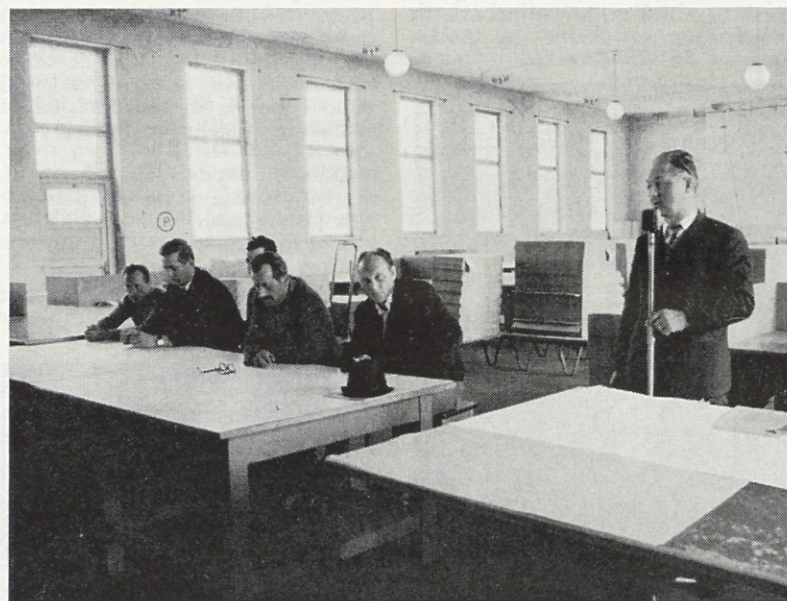
Zbor delovnih skupnosti papirnice Količevo

Sindikalna organizacija je dne 20. IX. 1972 organizirala zbor delovnih skupnosti.

Na dnevnem redu je bil kot prvi dogovor o ustanovitvi temeljnih organizacij združenega dela. Tov. Milič je kot predsednik komisije za ugotavljanje pogojev o formiranju TOZD, ki jo je imenoval delavski svet podjetja, povedal navzočim zaključke komisije.

Zbor delovne skupnosti je odločil, da podjetje ostane kot ena organizacija združenega dela

Ustavna dopolnila in stališča komisije o ustanovitvi TOZD je zboru delovne skupnosti obrazložil tov. Milič

Komisija je predlagala po vsestranskem pretresu, da se formira ena TOZD, kar je zbor delovnih skupnosti soglasnost sprejel. Seveda pa bo treba vse spremembe in dopolnitve pravilnikov in drugih samoupravnih aktov tudi izvršiti.

V drugi točki je na predlog sindikalne organizacije zbor soglasno sprejel sklep, da vsak

član kolektiva prispeva za poplavljen v Prekmurju 2% od enomesečne plače.

V tretji točki dnevnega reda je direktor tov. ing. Miro Varšek obravnaval problematiko in zadnje dogodke v tovarni ter podrobno seznanil zbor delovnih skupnosti s programom rekonstrukcije in nadaljnjim razvojnim programom, gradnjo KS III. SA

Vzroki nizkih osebnih dohodkov zadnje mesece

VEVČE, oktobra — Zadnje mesece, zlasti pa za mesec septembra so bili osebni dohodki v delovni organizaciji precej nizki. Strokovna služba in samoupravni organi se trudijo, da bi stanje spet normalizirali. Na 4. redni seji DS je bilo poročano o položaju in vzrokih tega stanja.

Gospodarski rezultat že dva meseca izkazuje izgubo. Vzroki za slabe finančne rezultate so v izrednem povišanju cen surovin, katerega ne moremo kriti še s tako visoko proizvodnjo in realizacijo. Razlike nasproti planskim cenam surovin so avgusta prekoračile 220 milijonov S din. V letošnjem letu pa znašajo 1 milijardo 367 milijonov S din, kar predstavlja dobrih 10% na bruto realizacijo, v lanskem letu pa le 3,6%. Smo v zelo kritičnem položaju predvsem zaradi tega, ker cene surovin nekontrolirano rastejo, ker surovin ni veliko na razpolago in proizvajalci podraži-

te lahko dosežejo. Tako plačujemo skladiščnino, prevoze, prispevke ipd., kar posredno zvišuje ceno surovin. Te povišane stroške smo skušali kompenzirati z zvišanjem cen papirjev v raznih oblikah in možnostih, vendar smo pri tem izkoristili skoraj že vse možnosti.

V avgustu smo sicer prodajali klasične papirje za 45 din dražje kot poprečno v prvih 7 mesecih in tudi pri premaznih papirjih je razlika v ceni za 40 din višja od prejšnjega leta, kljub temu pa prekoračitev v cenah surovin nismo mogli kriti.

Če ne bodo v kratkem sprejete nove cene papirjev, ki so predložene Zavodu za cene, ni pričakovati izboljšanja.

Izvršilni odbor je glede na navedeno stanje sprejel sklep, da je potrebno čimbolj varčevati pri nabavah, razen pri surovinah, ki so nujno potrebne za produkcijo, zniževati stroške tam, kjer je možno, da cene papirjev skušamo maksimalno povišati v vseh oblikah in možnostih, ter omejimo izvoz papirjev do meje, ki je nujno potrebna, da zadovoljimo potrebam za stare in nove investicije in repromaterial v premaznem oddelku.

Likvidnost je pohvalna. Naše finančne obveznosti izpolnjujemo v rokih.

Po razpravi o gospodarski situaciji v podjetju je delavski svet zadalžil izvršilni odbor, naj naredi na vseh področjih, kjer so izgledi za doseg izboljšanja gospodarjenja vse, kar je možno. Poiskati moramo vse še obstoječe notranje rezerve in sicer na področju uskladitve cen papirjev s cenami surovin in zniževanja lastnih stroškov. Znižanje stroškov naj bo merilo za uspešno delo določenega oddelka.

Nove kapacitete v proizvodnji predelave papirja in lepenke

VEVČE, OKTOBRA — »Sladkogorska« s Sladkega vrha povečuje proizvodnjo sanitetnega, embalažnega in ostalega papirja od 20.000 na 50.000 ton/letno.

Kombinat Belišče pa pripravlja razširitev proizvodnje embalažnih kartonov in valovite lepenke od 51.000 na 131.000 ton/letno. V tem smislu se dogovarjajo z zahodno-nemškimi konzorcijem.

Dopisujte v

»Naše delo«

Delo samoupravnih organov v papirnici Količevo

KOLIČEVO, OKTOBRA — Odbor za medsebojne odnose je na svoji zadnji — 44. seji obravnaval nekatere kršitve delovnih dolžnosti, pod razno pa je sprejel nekatere sklepe in sicer:

— v tehničnem sektorju naj bi odprli novo delovno mesto »elektrotehnik za jaki tok«, o čemer naj predlog pripravi kadrovska služba in ga predloži v potrditev DS,

— odobril je kredit Mirku Novaku v višini 15.000 — za gradnjo stanovanjske hiše.

Poslovni odbor je imel dve seji in sicer je na 48. razpravljal o poslovanju podjetja v mesecu avgustu ter delitvi OD iz dobička ter sklenil, da se izplača iz OD iz dobička 23 % in sicer na osnovi v juliju 8 % ter na osnovi v avgustu 15 %. Dalje je bil na tej seji sprejet operativni plan za mesec oktober, končno pa še določen komercialni dan. Le-ta naj bi bil dvakrat letno, nanj bi povabili vse naše kupce in se pogovorili o bistvenih zadevah kot npr. dobavah, kvaliteti, ceni itd.

Na 49. seji je o pregledu izvršitve plana za mesec september 1972 poročal tov. Milič. Povedal je, da je bil količinski plan izpolnjen s 103,7 %, vrednostno pa s 110,9 %. Poraba surovin je bila v planiranih okvirih in je bilo porabljen 108,7 kg surovin za 100 kg izdelkov. Na tej seji je bil sprejet tudi plan nadur za mesec oktober 1972. Končno je tov. direktor poročal še o razgovorih z DEG in Ljubljansko banko o udeležbi njihovega kapitala pri realizaciji načrta KS III. Poudaril je, da bo v prihodnjem letu naša najvažnejša naloga absolutno povečati izvoz na zahodno konvertibilno področje. Samo tako bomo sposobni odplačevati anuitete in pod tem pogojem bomo dobili kredit za realizacijo programa KS III. Povedal je tudi, da si je skupno s predstavniki Ljubljanske banke, ter predsednikom Sob Domžale ogledal tovarno Froleiten v Avstriji. Tu imajo zelo izpopolnjen tehnološki proces proizvodnje, organizacija dela je na visoki stopnji, poraba surovin pa minimalna, saj večinoma uporabljajo papirne odpadke. Tudi nadzor nad delavci v najvažnejših obratih tovarne je zelo moderniziran.

Delavski svet je na svoji 28. seji razpravljal o rekonstrukciji KS II in o sklenitvi pogodbe. Na predlog komisije za pregled ponudb za opremo in rekonstrukcijo KS II je delavski svet soglasno sklenil, da rekonstrukcijo omenjenega stroja izvede firma ERWEPA.

Delavski svet je tudi sklenil, da podjetje nabavi nov kombi in poltovorni avto-prekucnik, saj sta sedanja že popolnoma izrabljena.

Sprejel je tudi sklepe o spremembi 68. člena pravilnika o razdeljevanju OD ter v zvezi s tem določil višje nagrade učencem v gospodarstvu ter o spremembi 16. člena pravilnika o štipendiranju, kjer je določil, da se glede na povišanje življenjskih stroškov in stroškov šolanja povečajo tudi štipendije. Razpravljal je tudi o spremembi 36. člena pravilnika o delitvi OD in sprejel sklep, da se za dela, ki trajajo dalj kot polni delovni čas ali za dela na dan državnega praznika, delavcem, ki delajo razne mesečne, polletne in letne obračune, razna druga predvidena dela, v naprej nadure plačajo. Za dela, ki so nujno potrebna v interesu proizvodnje in za dela, ki jih mora delavec opraviti izven rednega delovnega časa, ko je naknadno poklican na delovno mesto, se le-tem odredi za vsako uro takega dela ura in pol počitka, lahko pa se te nadure delavcem tudi plačajo.

Za novega člana OMO je bil na tej seji izvoljen tov. Smole, vodja gradbene dejavnosti v podjetju.

Na 28. seji DS je bil sprejet sklep, da naše podjetje podpiše pogodbo o ustanovitvi Ljubljanske banke.

Dalje je bil sprejet sklep o imenovanju inventurnih komisij. V imenu komisije za ugotavljanje pogojev TOZD v Papirnici Količevo je poročal tov. Milič. Povedal je, da je komisija preučevala možnosti za uveljavljanje ustavnih amandmajev v našem podjetju in prišla do enotnega sklepa predlagati, da se v našem podjetju ustanovi ena sama temeljna organizacija združenega dela in to za podjetje kot celoto. Komisija namreč meni, da pri nas ni možno ustanoviti več TOZD. Navedel je nekaj bistvenih zadev, ki govorijo v prid temu, kot:

tehnično-tehnološki proces proizvodnje je med seboj zelo povezan in bi razmejevanje povzročilo večje stroške in še večje težave; vzdrževanje obratov bi bilo zelo problematično; predvidene rekonstrukcije in planirani razvoj podjetja terjajo koncentracijo sredstev in ljudi v naslednjih letih, pa bi vsako razsipanje le-teh zaviralno vplivalo na doseg zastavljenih ciljev.

Delavski svet je sprejel delo komisije za ugotavljanje pogojev za ustanovitev TOZD v Papirnici Količevo. S tem je ta komisija prenehala obstajati, hkrati pa je imenoval novo komisijo, katere naloga je uskladitev samoupravnih aktov z ustavnimi dopolnili.

V zvezi z novo investicijo KS III je poročal direktor podjetja tov. Miro Varšek in povedal, da se o njej že resno pogovarjajo. Nastali bodo razni stroški in zato je potrebno, da pod-

jetje v ta namen odpre stroškovni konto. Sklenjeno je bilo, da se odpre stroškovni konto pod imenom KS III ter se hkrati pooblasti tov. direktorja, da v okviru naših samoupravnih aktov sprejema in potrjuje ustrezne odločitve.

Končno je bil po sklepu te seje DS imenovan oz. potrjen kandidat za Cestno skupnost SR Slovenije. Le-ta je tov. Sandi Rihhtar. Imenovana sta bila tudi dva člana za volilno konferenco in sicer sta to tov. Jakob Zanoškar in tov. Anton Smole.

gm

Kolektiv papirnice Količevo

KOLIČEVO, OKTOBRA — V Papirnici Količevo so potekale razprave o tem, kako uveljaviti ustavna dopolnila in kako zagotoviti nadaljnji nemoten razvoj podjetja ter kako omogočiti neposredno samoupravljanje. Komisija, ki je imela nalogo, da ugotovi, kakšne so možnosti in pogoji za uveljavitev ustavnih dopolnil, je te dni končala svoje delo, oziroma opravila je prvi del naloge in o svojem delu poročala tako delovnemu kolektivu kot delavskemu svetu. Komisija je na osnovi pogojev, ki jih terjajo ustavna dopolnila za ustanovitev temeljnih organizacij združenega dela ter stanje in razmere v podjetju, prišla do zaključka, da bi našemu podjetju najbolj ustrezalo, da se organizira kot ena temeljna organizacija združenega dela

Proizvajalci celuloze in papirja iščejo izhod iz nelikvidne situacije

VEVČE, OKTOBRA — V Sremski Mitrovici je bila pred nedavnim razširjena seja predsedništva in sekretariata Konferenca proizvajalcev celuloze in papirja Jugoslavije. Poleg članov tega foruma so seji prisostvovali tudi drugi predstavniki panoge 123, sekretar Zveze sindikatov Jugoslavije Marjan ROŽIČ in drugi. Seja je imela predhodni značaj za pripravo stališč II. konference, ki bo v začetku novembra 1972.

V čem je bistvo težav, najbolj obeležuje izvajanje predsednika konference tovariša Jaroslava Kuderu, direktorja Tovarne sulfatne celuloze in natrona papirja Maglaj. On je med drugim tudi dejal:

Od leta 1966 se je položaj papirne panoge neprestano slabšal, kar se je posebno kazalo z vse večjim obsegom izgub. Medtem ko so leta 1965 znašale izgube v panogi 49 milijonov dinarjev, so se v letu 1971 povzpele na 608 milijonov, ali drugače rečeno, večje so za preko 12-krat. Neugodni ekonomski efekti so nastajali prvenstveno zaradi porušenih odnosov med nabavnimi in prodajnimi cenami, na škodo prodajnih, nato zaradi devalvacije, ki je delovala dvakrat negativno. Z ene strani so občutno povečane obveze o neplačanih kreditih za osnovna in obratna sredstva, razliki stroški uvoza surovin in reprodukcijskega materiala, opreme in rezervnih delov. To je privedlo do zmanjšanja akumulacije in celo do zelo velikih izgub v posameznih tovarnah.

Situacije panoge ni zavidati — industrijo celuloze in papirja sestavlja 29 delovnih organizacij, katerih skupno instalirane kapacitete znašajo 1,295.000 ton polproizvodov in končnih izdelkov. Sedanja vrednost osnovnih sredstev znaša 2.312 milijonov dinarjev, skupni obseg kredita za obratna sredstva pa 2.752 milijonov dinarjev. Ta industrija zaposluje okoli 23.000 delavcev. Za izkoriščanje proizvodnih kapacit-

et je potrebno oskrbeti osnovno surovino 3,250.000 prostorninskih metrov celuloznega lesa. Od tega so iglavci udeleženi z 1,950.000 grm.

Zadolženost panoge je zelo velika. Ob začetku 1972. leta so znašale skupne anuitetne obveze nad 288 milijonov, od tega odpade 187 milijonov na neplačana odplačila za kredite za osnovna in trajna obratna sredstva, kar predstavlja 92 % skupne amortizacije cele panoge za leto 1971.

Panoga 123 spada med tiste industrijske panoge, ki so v zadnjih dvajsetih letih zabeležile največjo stopnjo rasti proizvodnje v Jugoslaviji. Če primerjamo indeks proizvodnje med letom 1952 in 1960, znaša ta 1.051, kar pomeni, da je v tem času proizvodnja narasla za več kot desetkrat. To povečanje pa se ni ustrezajoče odrazilo s poslovnimi rezultati. Nasprotno, prišlo je do relativnega zmanjšanja dohodka in do absolutnega izostanka dohodka ob stalnem nagibu k povečanju izgub.

Deficit trajnih obratnih sredstev je eden od najtežjih problemov panoge. Lastna fondovska sredstva so bila udeležena (1971. leta) z vsega 21 %, medtem ko so bančni krediti znašali 23 %, ostanek 56 % pa so predstavljali izvirni obratni sredstev. Z druge strani pa ni rešen problem sanacijskih kreditov, kredita iz fonda skupnih rezerv gospodarskih organizacij, s pomočjo katerih je dober del tovarn »pokril« izgube v preteklih letih.

oziroma, da se organizira kot delovna organizacija, ki v svojem sestavu nima temeljnih organizacij združenega dela (TOZD). Tako svoje stališče je komisija zagovarjala z naslednjimi dejstvi:

— tehnično-tehnološki proces proizvodnje je med seboj zelo povezan in kot tak predstavlja zaokroženo celoto. Razmejevanje med posameznimi proizvodnimi obrati bi povzročilo velike dodatne stroške in še večje težave.

— Sedanji način skladiščenja surovin in pomožnega materiala ter način evidentiranja porabe po obratih ne zagotavlja realnega prikazovanja stroškov in s tem tudi uspeha po proizvodnih obratih. Za ureditev tega problema pa za sedaj ne obstajajo realne možnosti, ker nam primanjkujejo urejeni skladiščni prostori.

In kakšni so predlogi za rešitev problema? Proizvajalci celuloze in papirja predlagajo vrsto sistemskih in internih ukrepov, ki naj bi pomagali rešiti problem. Predvsem zahtevajo povečanje cene celuloze in nekaterih vrst papirjev, dalje zaščito domače industrije, kot je ta zaščiten v razvitih državah. Tu zahtevajo povečanje carinske stopnje za uvoz nekaterih vrst papirjev, upoštevajoč konkurentnost naše proizvodnje. Prav tako naj bi se določila izvenearinska zaščita z dopolnilnimi taksami za uvoz papirja v višini 0,8 %, za predelave katerekoli vrste pa 3,2 dinarja za kilogram.

Prav tako predlagajo ukrepe pri izvozu papirja. Predvsem zahtevajo, da bi se panoga vključila med tiste, ki bi imele pravico izkoristiti kratkoročne kredite s posojili iz fonda za kreditiranje izvoza s tem, da se panoga oprosti polaganja dinarskega depozita pri uvozu surovin, posebno takrat, kadar uvažajo s pomočjo inozemskih kreditov in na daljše roke.

Predlagajo, da bi se investicijski krediti reševali na ravni panoge zaradi usklajevanja razvojne politike. Prav tako predlagajo, da bi investicijski fond republike in občinski fondi, kakor tudi fond skupnih rezerv združeni sanirali probleme panoge, istočasno pa, da bi se ukinili prispevki na osebne dohodke, ki se plačujejo občinam, kar je za posamezne panoge in grupacije v nekaterih republikah že storjeno.

Precej izčrpen elaborat o stanju v panogi 123, z mnogimi predlogi in konkretnimi ukrepi je bil poslan merodajnim forumom na vpogled, članicam Združenja v razpravo in osvojitve ob II. konferenci proizvajalcev celuloze in papirja.

(Iz časopisa »Natron«)

— Pojavil bi se tudi problem organiziranja vzdrževalnih in skupnih služb ter njihovega financiranja in funkcioniranja.

— Eden od zelo pomembnih razlogov za tako stališče komisije je riziko poslovanja. Pogoji poslovanja, zlasti pa tržni pogoji se pogosto spreminjajo in imajo tako pozitivne kot negativne vplive na poslovanje. To bi imelo za posledico, da bi enkrat en del podjetja bil v boljšem ali slabšem položaju, enkrat pa drugi del. Urejanje medsebojnih odnosov v takih situacijah bi bilo zelo težavno.

— Odpravljanje tehnično tehnološke zaostalosti, predvidene rekonstrukcije in socialna varnost zaposlenih za daljše obdobje so po svoje tudi narekovali tako stališče komisije.

S tem, ko smo se tako opredelili do ustanavljanja temeljnih organizacij, pa nismo rešili osnovnega problema, ki ga nakazujejo ustavna dopolnila, to je neposrednega vplivanja zaposlenih na upravljanje in razpolaganje z rezultati dela. Komisija meni, da je ta vpliv možno zagotoviti v podjetju kot celoti z boljšo in natančnejšo opredelitvijo pristojnosti in odgovornosti po nivojih in področjih dela. V ta namen je potrebno spremeniti sedanjo interno zakonodajo in organizacijo samoupravljanja in jo prilagoditi novim razmeram. To je pa drugi del naloge, ki ga je treba opraviti.

Gornja stališča komisije so bila predložena kolektivu na zboru delovne skupnosti in pa delavskemu svetu. Kolektiv se je odločil, da podjetje ostane ena temeljna organizacija združenega dela, delavski svet pa je imenoval novo komisijo, ki je zadolžena, da opravi drugi del naloge, se pravi uskladi interno zakonodajo in organizacijo samoupravljanja.

Milič

Postopek za proizvodnjo organofilnih pigmentov

VEVČE, OKTOBRA — Novi postopek za proizvodnjo pigmentov z modificirano površino je razvila ameriška firma »FREEPORT AMOLIN Co«, filiala firme Freeport Minerals Co«. Firma predvideva, da bodo imeli ti pigmenti visoko uporabo pri umetnih materialih in sintetičnih vlaknih.

Novi »Ox — postopek« omogoča proizvodnjo pigmentov z organofilno površino. Tako se lahko tudi pri drugih anorganskih pigmentih stvori organofilna površina, torej tako kot pri titandioksidu ali cinkovem oksidu. Na ta način se lažje dispergirajo v polimerizatih, oziroma se pigment lažje vnaša v umetne snovi, kot so polipropilen, polietilen, polistirol itd. Ti pigmenti tudi omogočajo proizvodnjo belih lahkih neprosojnih folij. Na isti način lahko tudi iz pigmentiranega polipropilena proizvedejo bela neprosojna vlakna.

Zabeležke s sej tovarniškega komiteja OZK

VEVČE, OKTOBRA — Na 3. seji TK smo najprej razpravljali o vsebini programa OZK, ki na zadnjem skupnem sestanku organizacije ni bil sprejet. Po razpravi, v kateri je sodelovalo več prisotnih, je bilo dogovorjeno, da se o programu ponovno razpravi na posebnih sestankih, prečisti besedilo programa in ga da ponovno v razpravo.

Nato je bila krajša razprava o delu komisije za razčiščenje problematike podjetja. Prisotni člani komisije so povedali svoje mnenje.

Predlagano je bilo, da komisija čimprej nadaljuje z vsebinsko razpravo in razčisti vprašanje glede donosnosti premaznega izdelka in seveda predlaga ustrezne rešitve. Mnenja smo bili, da je nujno potrebno pospešeno nadaljevati z reševanjem problematike podjetja glede na sklepe seje DS podjetja dne 5. junija 1972. Pri delu naj se uveljavi polna možnost dajanja predlogov vsem članom komisije z namenom, da se tako posamezna vprašanja takoj analizira in temu ustrezno ukrepa pri delu v podjetju.

Glede delovanja članov kolektiva v smislu podpore stabilizacijskim ukrepom pa smo menili, da naj bo poleg dosedanjih materialov in razprav osnovno vodilo pri delu; predvsem program organizacije in pa poročila komisije za razčiščenje problematike podjetja.

4. razširjena seja komisije ZK je potekala po dnevnem redu:

tč. 1. Problematika kadrovanja v OZK — zadolžitve. V razpravi je sodelovalo več članov komiteja in vabljenih. Objavljamo nekaj izvlečkov iz njihovih razprav:

Tov. Stane Meljo: ... Danes je predvsem delo kriterij za sprejem v članstvo. Včasih smo se ozirali tudi na delo staršev. Dogovoriti se je treba za kriterije pri sprejemanju. Sem prepričan, da bi nekateri želeli vstopiti v organizacijo. Članov ZK v komisijah SO ni. Leta in leta me moti množično izstopanje borcev iz organizacije ZK zaradi povečane članarine. Predlagam, da bi te pod določenimi pogoji ponovno sprejeli, ker gre za stare partizane.

Tov. Franc Rejc: ... Smo za to, da se reaktivira borca v organizacijo ZK, vendar ne da bi prevzemali oblast. Glede kriterijev je treba upoštevati teze mestne konference ZK Ljubljana. Staž posameznika (neprekinjen staž) pa lahko obravnava le CK ZKS. Staž danes ne pomeni več toliko in gre bolj za osebni ponos, kot pa za druge bonifikacije. Menim pa, da udeleženci NOB imajo več pravic in odgovornosti glede na njihove revolucionarne izkušnje. Menim, da so kriteriji za spre-

jem delavca iz neposredne proizvodnje predvsem lahko taki:

- da je povprečen delavec
- da je razčistil z religijo
- da je borben in vztrajen v borbi za pravice drugih
- da pozna osnovne ideje marksizma.

Težave imamo tudi zato, ker ljudje, ki vodijo ljudi, niso komunisti. Dovolj je, če mojster pokaže že slabo voljo ob družbenopolitičnem delovanju delavca. To je zanj že lahko problem za nadaljnjo družbeno uveljavljanje...

Tov. Ostoje Mataruga: ... ali se predvideva v okviru občine organizacija marksističnega izobraževanja? Tov. Rejc mu je objasnil, da je za sekretarje planiran 2—3-dnevni seminar, za novo sprejete člane-komuniste pa se bodo programirale enotne teme enkrat tedensko na 2-urnih seminarjih.

Tov. Ivan Mrhar: ... novo sprejeti naj bodo predvsem iz vrst mladih. Kadrovati je treba mlade tudi glede na njihovo delovanje izven podjetja npr. v športnih društvih in organizacijah.

Na podlagi razprave tudi ostalih članov komiteja so bili sprejeti sklepi:

1. Organiziranje razgovora — dogovora z mojstri, vodji oddelkov, komunisti glede njihovega nadaljnjega delovanja med svojimi sodelavci v zvezi z vprašanjem njihovega vstopa v ZK.

2. Strokovno izobraževanje naj se rešuje predvsem po politični zrelosti kandidatov.

3. Vsi člani komiteja in organizacije ZK so dolžni v svoji delovni enoti delovati v smislu navezave stikov z vsemi sodelavci, ki imajo pogoje in želje za vstop v ZK.

4. Poklicati na razgovor člane kolektiva, ki so ostali pozitivni tudi po izstopu iz ZK, glede njihovega ponovnega sprejema v članstvo ZK.

Iz sklepov je razvidno, da bo tudi v bodoče potrebna v praksi večja odgovornost TK in pa predvsem komunistov na vodilnih delovnih mestih za uspešnejše kadrovanje v ZK.

tč. 2. Glede pomoči Pomurju, smo bili mnenja, da tudi naše podjetje prispeva prizadetim krajem. Možnosti je več. Izmed predlogov oz. načinov, kakšna naj bo pomoč pa naj odloči DS podjetja:

- iz sklada skupne porabe (lahko so sredstva, ki bodo nakazana za leto 1973)
- materialna pomoč (zvezki)
- izvesti akcijo med člani kolektiva za 1-kratni prispevek v višini 2% od neto OD.

tč. 3. Krajši čas smo se v razpravi zadržali tudi pri obravnavi problematike reelekcije direktorja podjetja. Podana so bila mnenja

o tem vprašanju od dveh članov razpisne komisije, ki sta bila prisotna na seji TK. Seznajeni smo bili tudi z datumom seje občinskega komiteja ZK in določili datum seje naše organizacije ZK, kjer bo obravnavana problematika reelekcije direktorja podjetja. Na obeh razširjenih seji TK ZK sta bila prisotna sekretar občinskega komiteja ZK Moste-Polje tov. Franc Rojc in predsednik IO sindikalne organizacije tov. Ciril Potočnik.

Na 5. in 6. seji TK ZK pa smo razpravljali med drugim predvsem o dosedanjih dimenzijah vprašanj glede reelekcije direktorja podjetja, upoštevajoč priporočila seje občinskega komiteja ZK Moste-Polje in razpravo na 2. seji organizacije ZK Papirnice Vevče.

M. J.

Analiza psihofizičnih zahtev delovnih mest

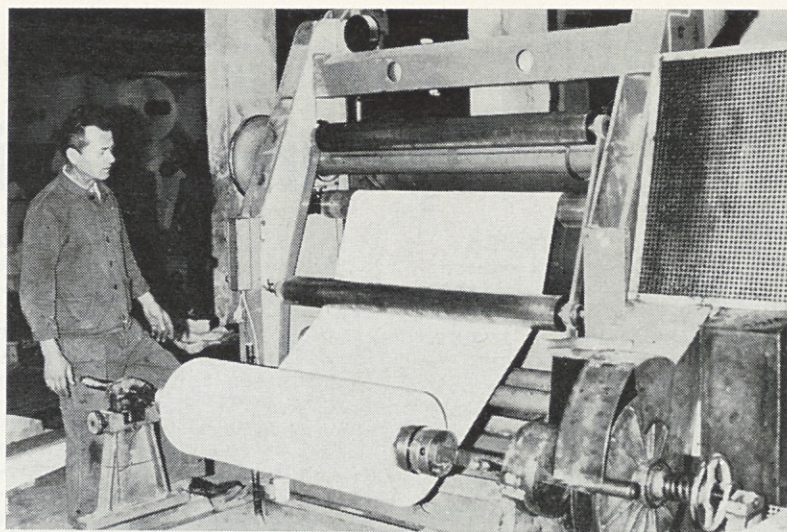
VEVČE, OKTOBRA — V praksi kadrovske službe smo uvedli pred nedavnim analizo psihofizičnih zahtev za delovna mesta. Postopek je po vsej verjetnosti eden prvih v jugoslovanski papirni industriji. Namen takšne analize je ugotavljati poleg potrebnih znanj za posamezna delovna mesta tudi vse tiste lastnosti in sposobnosti, ki jih mora delavec imeti v ustrezni meri, da lahko na takem delovnem mestu zares uspešno in brez težav dela.

Na prvi pogled koristnost take analize ni opazna, vendar, če se z metodo in postopki približe spoznamo, pomeni to zelo uspešno zamenjavo raznih laičnih mnenj o uspešnosti tega ali onega delavca s sistematičnim preučevanjem vzrokov, zakaj nekaterim delom gre od rok, drugim pa ne, zlasti pa, zakaj se nekateri novi delavci uspešno uveljavijo, drugi pa po kratkem času odhajajo. S takšno analizo smo tudi za nekaj korakov bližje ugotovitvam o vzrokih nezgod in nesreč pri delu, o vzrokih nejevolje, ki izvirajo iz načina dela in končno tudi pri urejanju delovnih pogojev in racionalizaciji dela na posameznih delovnih mestih.

Postopki analiziranja fizičnih, psihofizičnih in psihičnih zahtev delovnih mest so novejša pridobitve znanosti s področja psihologije dela. Razvoj psihologije v to smer je narekoval tehnični, socialni in ekonomski napredek moderne dobe. Zdaj, zlasti v razvitejših deželah, ne ločujemo več prebivalstva na produktivno in neproduktivno, na hranitelja družin in družinske člane, zdaj gre za to, kako zaposliti vse in vsakogar, tudi tiste, ki so manj sposobni za delo, telesno in duševno. Če gre za potrebo zaposliti vse prebivalstvo, narekuje ta potreba analizo zahtev posameznih poklicev in delovnih mest, zato da se v posamezni državi lahko ugotovi, katera delovna mesta so dostopna telesno in duševno manj sposobnim in se posameznika usmerja v tisto dejavnost, kjer bodo najbolj uspešni.

Utemeljitelji tega naziranja trdijo, da je ugotavljanje prilagojenosti posameznika psihofizičnim, fizičnim in psihičnim zahtevam delovnih mest in nič manj pomembna racionalizacija proizvodnje, kot moderniziranje tehničnih sredstev in tehnoloških postopkov. Trdijo, da so kljub veliki plastičnosti (prilagodljivosti) človeka vendarle individualne razlike tako velike, da se vsi ljudje ne morejo enako prilagajevati vsakemu delu. Ljudje se med seboj razlikujejo v telesni zgradbi, osebnostnih lastnostih, fizični kondiciji, vzgoji, spretnostnih sposobnostih in tudi po interesih in motivaciji.

Tako kot je znanost uzakonila te ugotovitve za potrebe širše družbene problematike zaposlovanja, tako so se ob tem razvile tudi metode ugotavljanja zahtev za posamezna delovna mesta v delovnih organizacijah.

Nov dosežek v kvaliteti papirja! Obratuje že stroj za preganje premazanega papirja, ki so ga pred kratkim postavili domači kovinarji. »Vprašanje pa je, če je stroj pravilno lociran,« trdijo nekateri strokovni delavci. Na sliki: vodja stroja Slavko Skubic pri delu

Obstaja cela vrsta načinov ugotavljanja, od bolj obsežnih do enostavnejših.

Za naše potrebe smo izbrali bolj preprost model, ki pa vendar v okviru naših možnosti in potreb odkriva vse tisto, kar nas zanima zaradi racionalizacije dela na tem področju.

Osnovno vprašanje je, ali so naša delovna mesta taka, da jih je vredno s te strani preučevati. Odgovor je lahko samo pritrdilen. Kot se temu reče, lahko »na pamet« ugotavljamo, da je v našem podjetju cela vrsta delovnih mest, ki zahteva dober vid, kar pomeni dobro videti od blizu, na daleč, dobro razlikovati barve v niansah in tudi sposobnost globinskega gledanja. Za nekatera delovna mesta vemo, da gre za precejšnje stalne obremenitve nog, nadalje je na nekaterih mestih potrebna precejšnja spretnost prstov in rok. Nekatera delovna mesta zahtevajo večjo telesno odpornost zaradi ne povsem normalnih klimatskih razmer itd. Zakaj potemtakem ne bi natančneje ugotavljali, do katere meje gredo te zahteve, kakšne minimalne sposobnosti se zahteva od delavca, da sploh lahko uspešno opravlja svoje delo?

Natančneje ugotavljanje dejanskih zahtev je potrebno tudi zato, ker se v večini primerov ljudje sami niti ne zavedamo posameznih pomanjkljivosti — zmanjšanja določenih sposobnosti, ki v normalnem življenju sicer ne pomenijo nič, na delovnem mestu, kjer je sposobnost, ki jo ima posameznik, zmanjšana posebej poudarjana za delovno mesto. Npr. nekateri žive v prepričanju, da imajo normalen vid, ko pa začno delati na delovnem mestu, na katerem je treba ugotavljati drobne napake v proizvodni, pa teh niti ne vidijo in so se celo pripravljali skregati, da jih ni. Nekateri ne zaznajo slušnih signalov — visokih ali nizkih tonov, kar v normalnem življenju ne pomeni nobene nevarnosti, na nekaterih delovnih mestih pa je to lahko predpogoj za varno delo. Nekateri niso sposobni hitrega reagiranja in je zanje najboljše, da se nikdar ne približajo kakršnemu koli ukrepanju. Pri hitro tekočih strojih. Splošno znano je tudi, da ljudje brez poslušnosti ne morejo biti glasbeniki. Je pa še cela vrsta drobnih posebnosti, ki povzročajo neuspešnost, nejevoljo, preutrujenost, zagrenjenost pri delu samo zato, ker nekaterih ključnih sposobnosti za določeno delo nimajo v zadostni meri. Pri tem celo še taka marljivost in zadostno znanje kaj prida ne pomaga.

Model, ki ga uvajamo, je preprost in v razumni meri analizira in spremlja sposobnosti skoraj na vseh področjih psihofizičnih zahtev, nekoliko manj pa analizira osebnostne lastnosti, ki pa so predmet zahtevnejše psihološke obdelave.

Model obravnava naslednje zahteve:

1. Telesne zahteve:

fizična moč
telesna odpornost
obremenitev nog
dihalni organi

2. Senzorne zahteve:

vid na blizu
vid na daleč
globinsko gledanje
sluh
mišična občutljivost
razlikovanje barv

3. Psihomotorne zahteve:

spretnost prstov
spretnost rok
koordinacija gibov

4. Mentalne zahteve:

inteligentnost
prostorska predstavljalnost
hitro zaznavanje

5. Karakterne zahteve:

emocionalna stabilnost
sociabilnost

6. Ostali ekološki pogoji:

način dela (dnevno — v turnusih)

Vsaka izmed zgornjih zahtev je stopnjevana v petih stopnjah, kjer predstavlja prva stopnja nekakšen minimum, četrta stopnja predstavlja zahteve po sposobnostih in lastnostih, ki jih ima nekako vsak povprečen človek, peta pa predstavlja še vedno lastnosti, ki jih ima povprečen človek in jih lahko doseže z vajo ali pa mu je poudarjena sposobnost že prirojena, nikakor pa ne more te stopnje doseči tisti, ki ima določeno lastnost po naravi manjšo od povprečne. Namen analize sposobnosti namreč ni v tem, da se zahteva nadpovprečnost, ampak toliko, da izključuje neuspeh ali nevarnost pri delu.

Tehnični postopek poteka tako, da delovno mesto po zgornjih zahtevah ocenjujejo komisijko: tehnolog, ki dobro pozna delovna mesta, varnostni inženir, kadrovik in zdravnik.

Ko so vsa delovna mesta ocenjena, se pristopi k testiranju zaposlenih, najprej seveda tistih, ki šele prihajajo na delovna mesta in tiste, ki so kandidati za premestitev na druga delovna mesta. Nadalje tiste, ki iz zdravstvenih ali drugih razlogov težko delajo ter pozneje vse ostale. Največja pomanjkljivost pri tem je, da ne razpolagamo z zadostnimi testi. Razmeroma enostavno se da ugotoviti fizično moč, vid, razlikovanje barv z izohromatičnimi tablicami, medtem ko nekatere sposobnosti lahko ugotavljajo zaenkrat le specializirane ustanove, kot so zdravstveni domovi in zavod za zaposlovanje.

Sistematično resno in strokovno delo na tem področju bo zanesljivo prineslo ugotovitve, ki jih doslej nismo bili sposobni ugotavljati in bo na ta način prispevek k uspešnejšemu kadrovanju kar velik.

N. T.

Tečaji iz varnosti pri delu

VEVČE, OKTOBRA — Pravilna uporaba sredstev za delo je tudi varna uporaba teh sredstev. Ta zagotavlja varnost pri delu, varnost za zdravje in celo življenje. Za varno delo pa je nujno izobraževanje v tej smeri. Že z 20. oktobrom so se pričeli tovrstni tečaji. Okoli sto ljudi se bo seznanilo na kratkih seminarjih o varnem delu z dvigali. Do konca leta pa bodo prišli na vrsto neposredni proizvajalci, ki bodo obiskovali od 12 do 16-urne tečaje o varnosti pri delu. Malo daljši bodo tečaji za vodstvene delavce.

V visoko razvitih industrijskih državah so že davno ugotovili, da jim le ustrezna varnostna vzgoja da ustrezne rezultate v obliki sposobnih delavcev, organizatorjev ter vodij dela in proizvodnje.

Izobraževanje iz varnosti mora biti trajno in ne enkratno. Zato so poleg seminarjev v tej sezoni predvideni tudi kontrolni testi znanja iz varnosti. Vse to je obvezno in v skladu s temeljnim zakonom o varstvu pri delu, ki ugotavlja, da je izobraževanje v zvezi z varstvom pri delu sestavni del strokovnega usposabljanja in pouka, kakor tudi splošnega

izobraževanja. Osebe na delu, zlasti na vodilnih delovnih mestih, se morajo med zaposlitvijo nekako izpopolnjevati in dopolnjevati svoje znanje iz stvarne varstva pri delu.

Ne glede na to, da že zdrava pamet navaja delavca k varnemu delu, in delovno organizacijo, da pouči svoje člane o varnem delu, predvideva zakon tudi kazenske določbe za organizacijo in za direktne izvršilce dela, če varnostnih predpisov ne upoštevajo. Upoštevati pa jih ne morejo, če jih prej ne poznajo.

Zato je upati, da bodo tečaji potekali nemoteno, četudi bo izmenska delo delna ovira pri udeležbi na predavanjih in obveznih izpitih.

S. R.

STEKLENA VLAKNA ZA POJAČENJE BETONA

VEVČE, OKTOBRA — Britanska firma »Fibreglass Ltd« dela na raziskovanju novega tipa steklenih vlaken, ki se ne koridirajo pod vplivom alkali. Ta vlakna naj bi koristila za pojačenje betona, saj do sedaj dobljeni rezultati obetajo uspeh.

Anketa o stanovanjskih potrebah

VEVČE, OKTOBRA — Sredi septembra je bila v podjetju napravljena anketa o stanovanjskih potrebah, ki je vzbudila veliko zanimanje, pa tudi precej nasprotujočih mišljenj o njenem namenu.

Anketa je prvi ukrep programiranja nadaljnje stanovanjske graditve v naslednjih petih letih, kot to določa zakon o programiranju in financiranju stanovanjske graditve (Ur. l. SRS št. 5 od 9. 2. 1972). Pred izvedbo ankete so bili odgovorni delavci delovnih organizacij povabljeni na seminar po posameznih občinah, na katerem so se seznanili z načinom anketiranja, sestavi programov in o predvidenih nadaljnjih ukrepih za zagotovitev ustreznih finančnih sredstev za realiziranje programov.

Na tem seminarju je bilo povedano, da bodo odstotek sredstev, namenjenih za stanovanjsko gradnjo v delovnih organizacijah določale skupščine občin in da bo predvidoma v naši občini znašal od leta 1973 dalje 6% od vseh osebnih dohodkov. Nadalje bo znašala minimalna udeležba v novo formiranem solidarnostnem skladu 30% od vseh formiranih sredstev, tako bo ostalo gospodarskim organizacijam 70% vseh zbranih sredstev.

Subvencijski sklad bo uporabljen za pridobitev stanovanj tistih kategorij prebivalstva, ki nimajo praktično skoraj nobene možnosti urejati stanovanjska vprašanja z lastnimi sredstvi ali krediti gospodarskih organizacij. Poleg tega bo ta sklad ob prehodu na ekonomske najemnine v letu 1973 dajal pomoč tistim koristnikom najemnih stanovanj, ki zaradi socialnega položaja ne bodo zmogli ekonomskih najemnin. Dajal pa bo subvencijo poimeno, ne pa za vsa stanovanja, ne glede na ekonomsko zmožnost koristnikov najemnih stanovanj.

Zbrani podatki ankete kažejo, da znašajo v obdobju 1972—1976 potrebe po novih stanovanjih v naslednjem obsegu:

Stanovanja v družbeni lastnini:	
samske sobe	2
garsonjere	4
enosobno stanovanje	2
enoipolsobno stanovanje	9
dvosobno stanovanje	12
dvoipolsobno stanovanje	9
triosobno stanovanje	3
večsobno stanovanje	1
	42
Zasebna stanovanja:	
enosobna stanovanja	3
dvosobna stanovanja	5
dvoipolsobna stanovanja	9
triosobna stanovanja	5
družinske hiše	94
	116

Izboljšave stanovanja:

v družbeni lasti	18
v zasebni lasti	57

To so potrebe, ki so jih priglasili sedaj zaposleni delavci, pri čemer je treba upoštevati, da se v našem podjetju vsako leto na novo zaposli ca. 35 delavcev, ki so brez stanovanja.

Če upoštevamo samo sedanje priglasitve, znaša vrednost teh potreb 49,587.500,— N din, računano po današnjem povprečnih cenah.

Pregled razpoložljivih sredstev za to obdobje kaže, da bomo razpolagali ob pogoju, da vsa razpoložljiva sredstva vezemo pri banki in zanje prejmemo kredit v višini 175% vročeni sredstev, le približno 10,090.000,— din, kar znaša komaj 20% od potrebne vsote, torej računsko gledano, bo v tem času lahko realiziral svoje želje le vsak peti prosilec. Toda temu le ne bo tako, če bomo obračali razpoložljiv denar tako, kot smo ga doslej. Namreč potrebno bo organizirati zadružno gradnjo, stanovanjsko varčevanje, angazirati sredstva drugih gospodarskih organizacij, če je

eden izmed zakoncev zaposlen drugod ter potrebno bo tudi zahtevati od stanovanjskih upravičencev vsa lastna razpoložljiva sredstva. Ob takih pogojih bo možno realizirati večji del želja.

Predvidevanja, da se bo dalo napraviti več, kot na videz izgleda, opiramo na podatke iz preteklega obdobja 1966—1972. V tem času je bilo namreč izdanih kreditov za stanovanjsko gradnjo, bodisi za gradnjo družinske hiše, stanovanja ali izboljšave 174 delavcem, ob čimer jih je vsaj 30 koristilo manjša izpraznjena stanovanja. Lahko torej rečemo, da je bilo v preteklem obdobju nad 200 zaposlenim zagotovljeno udobnejše bivanje. Pri tem pa smo razpolagali le s 7,540.000,— dinarjev sredstev. Od teh sredstev je treba odšteti še vlaganje v komunalne naprave (ceste, kanalizacija, vodovod, zelenice) v višini 300.000,— din vsako leto.

Režim kreditiranja gradnje in dodeljevanja stanovanj je nakažan z novim pravilnikom, ki ga je delavski svet na zadnji seji sprejel.

Nadrobni program stanovanjske gradnje v naslednjem obdobju ta čas še ni izdelan, vendar pa so osnovne postavke znane. Na vsak način bo treba realizirati gradnjo 62 stanovanjskih hiš v Kašlju, omogočiti izboljšave stanovanj v družbeni in zasebni lasti, kjer gre v glavnem za vgraditev kopalnic, stranišč, ureditev kanalizacije, vodovodne napeljave. Nujno bi potrebovali zasilna bivališča, ki bi predstavljala za novodošle delavce nastanitev v prvi sili. To naj bi bile lesene zgradbe, podobne onim v tkzv. Reševem vrtu, ki naj bi jih postavili nasproti samskega doma. S preostalimi sredstvi pa bi poskušali pridobiti nekaj najemnih stanovanj ali kreditirati odkup etažnih stanovanj. Program bo moral temeljito obravnavati odbor za družbeni standard, organizirati pa bi morali tudi razpravo po delovnih enotah. K temu nas obvezujejo splošna navodila o programiranju nadaljnje stanovanjske gradnje, pa tudi nasprotujoča mnenja, ki se porajajo v podjetju predvsem glede tega, ali je umestnejše graditi najemna stanovanja ali podpirati zasebno oz. zadružno gradnjo hiš in kreditirati odkup etažnih stanovanj.

Pri tem je treba pritrditi, da favorizirajo gradnjo najemnih stanovanj tudi občinski organi v svojih navodilih in instrukcijah, da se celo predvideva, da bi upravičenci oz. bodoči graditelji stanovanj vročali del svojih osebnih dohodkov kot srednjeporočno posojilo lastni gospodarski organizaciji in bi na ta način pridobivali prednostno pravico pri do-

Nova folija iz umetne snovi

VEVČE, OKTOBRA — Mnogo papirnih tovarn si je v sodelovanju z japonsko firmo zagotovilo izdelavo folije iz umetne snovi, ki je dobila ime »plastesse«. Folija sestoji 70% iz polietilena. Z dodatkom posebnih polnil ji zagotovi potrebno trdnost. Folija združuje nekako prednost papirja iz umetne snovi. Ima površino, ki je zelo prijetna ob dotiku, kot jo ima papir in trdnost ter odpornost proti vlagi, ki jo ima umetna snov.

Nova snov se je posebno dobro izkazala kot snov za izdelovanje pladnjev.

ing. M. Ž.

Dopisujte

v

Naše delo

deljevanju najemnih družbenih stanovanj.

Vsekakor je programiranje stanovanjske gradnje odvisno od možnosti, mnenj ljudi oz. njihove motiviranosti za določene načine gradnje. Verjetno so v delovnih organizacijah, ki delujejo v večjih mestih, možnosti le za gradnjo najemnih stanovanj, vendar pa v naših razmerah lahko programiramo predvsem tiste načine, ki zagotavljajo več konkretnih rešitev. Pri tem je treba reči, da bi bilo sila težko dokazovati, da bi se dalo v preteklosti pridobiti več »streh nad glavo« s kakršnimkoli drugačnim pristopom reševanja stanovanjske problematike. Tudi v reševanju stanovanjskih vprašanj so želje in stališča ena, obračanje denarja pa druga plat medalje.

Zadnje dni septembra letos so se v novi 28-stanovanjski blok radostno vselili lastniki stanovanj. Svoj prijeten kotiček je dobil tudi otroški vrtec Vevče. Kdaj in kako pa bo urejena okolica pa je največ odvisno od stanovalcev samih

Pred občnim zborom Planinskega društva Vevče

VEVČE, OKTOBRA — V teh vse bolj pustih jesenskih dneh bo Planinsko društvo Vevče napravilo svoj obračun. Pa ne zato, ker je sezona že končana, saj se za nas praktično skoraj ne konča. Planinci znajo vselej privabiti, pozimi na smuči, od zgodnje pomladi pa hodimo vse višje in višje.

Dejavnost PD Vevče se je v okviru kolektiva Papirnice Vevče zelo široko razmahnila. V društvu je več kot 200 aktivnih članov, med njimi precej mladine, pa tudi naši upokojeanci si radi v gorah pogrejejo srce. Cilj PD Vevče je, da kar najširšemu krogu članov kolektiva Papirnice Vevče, njihovim svojcem in vsem, ki to žele, približa čudoviti svet naših planin.

Na zadnji seji, ki je bila v prvih dneh oktobra, je UO PD Vevče ocenil delo v letošnjem letu in poleg tega obravnaval predlog dela v naslednjem letu. Prva ugotovitev UO društva je bila ta, da smo letos dobro gospodarili z zaupanimi sredstvi. Tako bomo lahko organizirali še nekaj jesenskih izletov pred zimsko sezono, za planinsko kočo na Veliki planini bomo nabavili televizor, poleg tega pa še novo pomivalno mizo, saj je stara že v slabem stanju. Za kočo skrbi predvsem PD, kot je določeno v pogodbi s Papirnico Vevče, koča pa je na voljo predvsem planincem, članom kolektiva in njihovim svojcem za oddih. Ker je zaradi velikega zanimanja koča praktično obiskana prek vsega leta, je bil UO društva prisiljen spremeniti nekatera določila o uporabljanju koče, seveda v korist članov društva. V letošnjem letu sta smeli hkrati koristiti kočo za oddih dve družini — prej ena sama. Iz knjige vtisov lahko povzamemo, da so obiskovalci zadovoljni. Tudi prispevek za uporabo koče je skorajda zgolj simboličen, namreč 3,— din za noč-

nino na člana kolektiva, ki je hkrati član planinskega društva. Kako velik je obisk, lahko razberemo iz podatka, da je društvo lahko krilo vse stroške vzdrževanja v znesku okoli 3.750,— din iz zbranih sredstev za nočnine obiskovalcev. Kako je delala naša izletniška sekcija, bi znali najbolje povedati številni tisti pla-

udeležba planincev. Prav zaradi tega je bilo organiziranih več lažjih tur kot zahtevnejših. Mnenje UO društva je, da je tudi v bodoče potrebno predvsem skrbeti za množičnost.

Delo smučarske sekcije je članom kolektiva Papirnice Vevče najbrž zelo dobro znano. Smučanje je morda najbolj priljubljena

Kamniško sedlo 25. 6. 1972

ninci, ki so se udeležili planinskih izletov. Da bi bilo teh izletov kar največ, se je UO društva v tem letu odločil za simboličen prispevek udeležencev za stroške prevoza z avtobusom in sicer 5,— din, pri smučarskih izletih pa 10,— din pri tem pa je všteta tudi žičnica. V bodoče pa bo društvo krilo stroške prenočišča pri večdnevni izletih. Osnovna usmeritev pri izbiri tur je bila ta, da je predvsem važna množična

in množična rekreacija. V tovarni imamo precej izvrstnih smučarjev, ki so večinoma vsi aktivni v smučarski sekciji. V letošnjem letu smo organizirali dva smučarska tečaja za začetnike, enega za odrasle in drugega za otroke, prav tako je bilo tudi nekaj smučarskih izletov kot na primer na Veliko planino, Kravec in Vogel. Tudi v bodoče bo smučarska sekcija planinskega društva skrbela, da bo kar največ članov planinskega društva lahko uživalo poceni belo opojnost.

Naj še pristavim; v začetku meseca novembra bo občni zbor planinskega društva. Bilo bi prav, da se ga udeležijo vsi člani, saj bo to prvi korak k nadaljnjemu dobremu delu društva.

Dane

Proizvodnja sintetične celuloze iz etilena

Vevče, oktobra — »Crown Zellerbach« je razvil postopek pridelave etilena v sintetično celulozno maso, ki se lahko predela v papir na konvencionalni opremi. Firma se je že sporazumela z japonsko firmo »Mitsui Petrochemical Ind. Ltd.« o proizvodnji te celuloze za japonsko tržišče. Ta medsebojni sporazum bo koristil Crown Zellerbachovo tehnologijo le na področju proizvodnje sintetične celuloze, ne bo pa zajemal proizvodnje papirja.

Slap Rinka 25. 6. 1972

XIV. športne igre papirničarjev SRS

Na zbrano mesto

Ceršak, Količevo, Krško itd. — po abecednem redu

Mirno! — pred otvoritvijo XIV. športnih iger

Udeležencem je igral Papirniški pihalni orkester Vevče

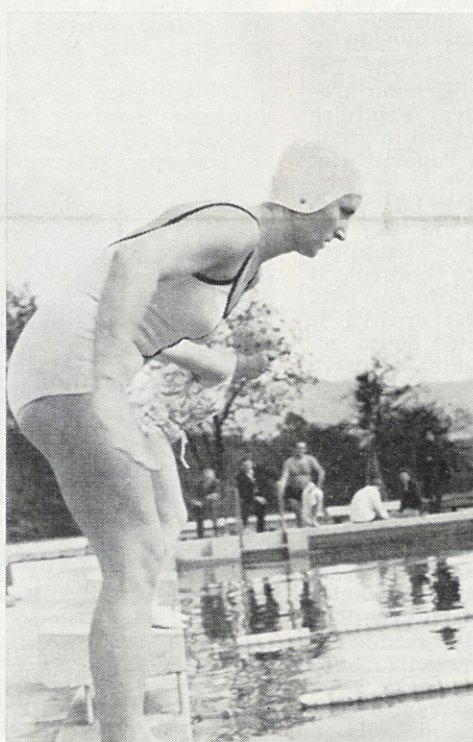
Ansambel »Amores« je stari priljubljeni znanec prireditev na Vevčah

Po končani podelitvi priznanj so se »športni« in drugi pari veselo zavrteli

Lani, letos, morda še drugo leto — Medvode I. mesto v kegljanju

Plavalke iz Krškega: hočemo zmagati!

Koliko jih bo padlo? Morda vseh devet, je želja kegljača Franca Goljarja

Pred pričetkom kegljaške tekme — moštvo Ceršaka

Zakrit obraz Sladkogarčanke, v ozadju nogometno igrišče v športnem parku na Vevčah

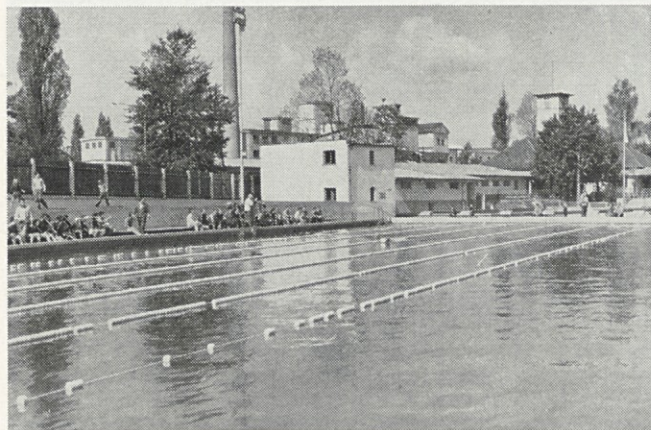

Po udarcu prek mreže

Plavalke na boj!

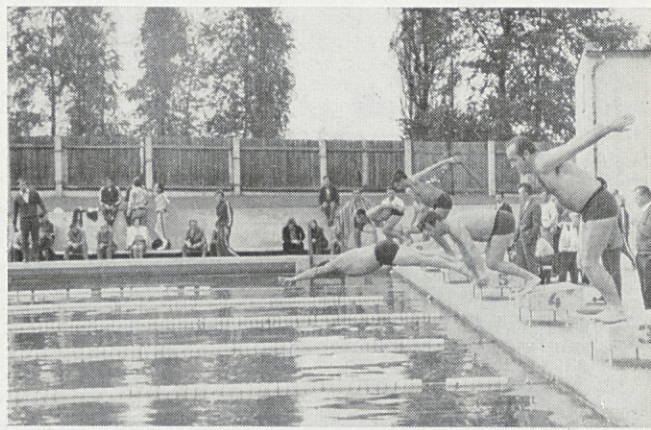
v sliki in besedi

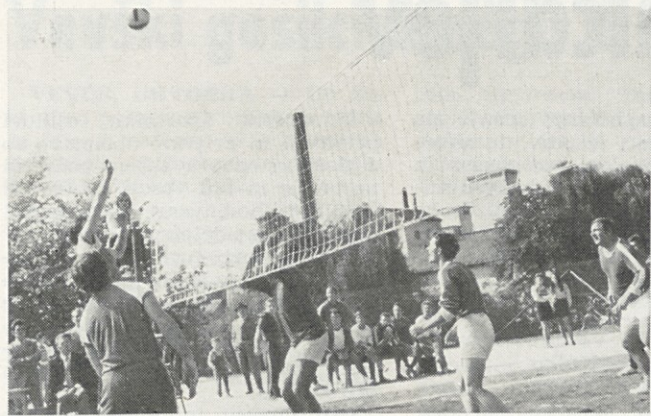
Med dvema plavalnima disciplinama

Sto metrov crawl — moški

»Težje kalibre« je malo prej potegnilo v vodo

Odbojkaši Vevč v akciji — na koncu pa je rezultat le pripadal Količevcem

Odbojkaši Količevega pozdravljajo svoje nasprotnike

Za odbojkaše Vevč je bilo rezervirano IV. mesto

Kljub prizadevanjem brez medalje — mali nogomet Količevo

Ne bo jim uspelo!

Pred tekmo na asfaltnem igrišču pri šoli v Polju, kjer je vedno živo

Boljše kot na stezi — vevški kegljavci

Sladkogorčani so osvojili I. mesto v odbojki

Radečani pred nastopom

Izide tekmovanj je na terasi letnega kopališča na Vevčah objavil organizacijski vodja iger tov. Tone Novak

K II. mestu v kegljanju je Količevcem segel v roko direktor Vevč, tov. Albin Vengust

Vevško moštvo malega nogometa sprejema odličja za prvo mesto

MALI NOGOMET									
klub	1	2	3	4	5	6	7	točka	vrst.
Krško	1	1	1	1	1	1	1	7	II.
Količevo	0	0	0	0	0	0	0	0	IV.
Radeče	0	0	0	0	0	0	0	0	V.
Sladki vrh	1	2	0	0	1	0	0	4	III.
Vevče	2	0	3	2	0	0	0	7	I.
Ceršak	1	1	2	0	1	2	4	13	VI.
Medvode	1	3	0	0	0	0	0	4	VII.

ODBOJKA - M.									
klub	1	2	3	4	5	6	7	točka	vrst.
Krško	1	1	1	1	1	1	1	7	II.
Količevo	1	2	0	2	1	0	2	9	III.
Radeče	0	2	0	0	2	1	2	7	VI.
Vevče	0	2	1	2	0	0	2	7	IV.
Sladki vrh	2	1	2	0	2	0	0	7	I.
Ceršak	0	2	0	2	1	0	2	7	V.
Medvode	0	0	0	0	0	0	0	0	VII.

ODBOJKA - Ž									
klub	1	2	3	4	5	6	7	točka	vrst.
Krško	1	1	1	1	1	1	1	7	II.
Radeče	2	1	0	0	2	2	1	10	I.
Sladki vrh	2	0	2	0	0	0	0	4	III.

KEGLJANJE									
klub	1	2	3	4	5	6	7	točka	vrst.
Ceršak	1	1	1	1	1	1	1	7	II.
Količevo	1	2	0	2	1	0	2	9	III.
Krško	0	2	0	0	2	1	2	7	VI.
Medvode	0	2	1	2	0	0	2	7	IV.
Radeče	2	1	0	0	2	2	1	10	I.
Sladki vrh	2	0	2	0	0	0	0	4	III.
Vevče	0	0	0	0	0	0	0	0	VII.

PLAVANJE									
klub	1	2	3	4	5	6	7	točka	vrst.
Količevo	1	1	1	1	1	1	1	7	II.
Krško	1	2	0	2	1	0	2	9	III.
Radeče	0	2	0	0	2	1	2	7	VI.
Vevče	0	2	1	2	0	0	2	7	IV.

XIV. športne igre papirničarjev

VEVČE, OKTOBRA — 23. in 24. septembra 1972 so potekale 14. športne igre slovenskih papirničarjev. Tokrat je bil prireditelj kolektiv Papirnice Vevče. Za pet disciplin — mali nogomet, kegljanje, plavanje, odbojka — ženske in odbojka moški — je bil čas dveh dni dokaj skopo odmerjen. Vendar je prireditelj uspelo napraviti tak urnik tekmovanj, da so se vse športne discipline pravočasno in brez vsakih zastojev lepo odvijale. Tudi pozni septembrski čas je za take prireditve že malo pozen. K sreči je bilo vreme tekmovalcem naklonjeno, le plavalce je oviral že dokaj velik hlad.

Že pred osmo uro zjutraj na prvi tekmovalni dan so kolektivi — udeleženci prihajali na zborna mesta pred letno kopališče na Vevčah, kjer so jih pričakovali prireditelji ob sodelovanju Papirniškega pihalnega orkestra. Vsi udeleženci — športniki so razvili povorko do otvoritvenega prostora pred restavracijo na Vevčah. V imenu prireditvenega odbora, sindikata in družbenih organizacij je športnike pozdravil tov. Anton Novak in zaželel udeležencem prijetno bivanje na Vevčah. Po državni himni je pred goste stopil direktor Papirnice Vevče tovarš Albin Vengust in jim sporočil pozdrave delovnega kolektiva-prireditelja.

Rekel je, da se vevški kolektiv čuti izredno počaščenega ob obisku nad 200 športnikov papirne industrije Slovenije in da se zaveda prijateljskih dolžnosti, ki jih vsak kolektiv prevzame z organizacijo take prireditve.

»Obenem smo veseli, ker nudimo gostoljubje za čas iger. Zavedamo se,« je dejal »da smo pač mojstri izdelovanja papirja, ne pa tudi mojstri športa. Gojimo ga pač zato, da bomo zdravi in vedri še bolj sposobni v svoji stroki. Srečanje papirničarjev v športu ni boj zagriženih profesionalcev, ampak srečanje prijateljev, ki bodo izmenjali med pogovori izkušnje, ki jih imajo iz svojih tovarn, bodisi pri papirnih strojih, gladilnikih, rezalnikih, ali pa v delavnicah, pisarnah in drugje. Papirničarji smo raztepeni po celi Sloveniji, pa nas je komaj za dobro podjetje. In če nas že druge vezi ne, vežejo, dovolj, so športne najbolj klene in prijete. Ko za dva dni menjavamo delovna orodja za športna, želimo enakopraven boj in športno srečo, gledalcem pa obilo športnega užitka.«

Takoj po otvoritvi iger so se športniki razšli na posamezna igrišča in v plemenitem boju in brez večjih zapletov preizkušali svoje moči in športno srečo. V športnem parku na Vevčah so se odvijala tekmovanja v odbojki, nogometaši so na pristanek osnovne šole v Polju uporabili asfaltno igrišče pri šoli v Polju, kegljači pa so se pomerili na štiristeznem kegljišču »Slovana« na Kodeljevem. Plavalci pa so »odplavali« svoje steze v vevškem letnem kopališču.

Zaradi prenatrpanosti programa, ali bolje rečeno, prekratkega časa za izvršitev vseh tekmovanj — v nekaterih panogah je tekmoval vsak z vsakim — je bilo komaj malo časa za kosilo in kratek odmor do naslednjega tekmovanja. O tem bo moral prireditelj XV. športnih iger papirničarjev SRS — tovarna papirja Sladki vrh — premisliti.

Prav je, da naše bralce in športnike seznanimo z izidom tekmovanj, namesto tabel objavljamo kar sliko razpredelnice s priporočili tekem.

Ker se je plavanje ocenjevalo tudi posamično, je prav, da navedemo zmagovalce, ter drugo in tretje mesto v posameznih disciplinah. Pri temperaturi zraka 17°C in temperaturi vode 24°C so tekmovalci takole prihajali na cilj:

50 m crawl — moški do 25 let:
I. Švarc — Vevče
II. Barbič — Krško
III. Klešnik — Vevče

50 m prsto — moški 25—30 let:
I. Lesar — Krško
II. Schescher — Vevče
III. Lileg — Krško

50 m prsto — moški do 25 let:
I. Šuligoj — Radeče
II. Klešnik — Vevče
III. Šepetanc — Krško

50 m prsto — ženske:
I. Arnshek — Krško
II. Turk — Krško

50 m prsto — moški nad 35 let:
I. Škrabel — Krško
II. Tuma — Krško
III. Škrjanc — Vevče

50 m prsto — ženske:
I. Iskra — Krško
II. Cvetko — Krško

50 m prsto — moški od 25—35 let:
I. Cetin — Radeče
II. Lampič — Količevo
III. Pleško — Količevo

Štafeta 3 × 50 m crawl — moški:
I. Krško (Turk, Cesar, Barbič)
II. Vevče (Švarc, Goljar, Klešnik)
III. Radeče (Šuligoj, Krafog T., Krafog B.)

Stanje točk po zadnji disciplini:
Krško — 117
Vevče — 72
Radeče — 47
Količevo — 9

Podelitev nagrad in priznanj je bila popoldne 24. 9. 1972 na zabaviščnem prostoru letnega kopališča. Odličja sta ob prisotnosti zastopnikov kolektivov podeljevala direktor papirnice Količevo tovarš Miro Varšek in direktor Združenih papirnic Ljubljana-Vevče tovarš Albin Vengust.

Navdušeni športniki, njihovi prijatelji in prijetno občinstvo so z glasnim odobravanjem počastili najboljše in bili veseli, če so bili le-ti iz njihovih vrst. Po podelitvi priznanj so udeleženci posedeli v prijetni družbi urico ali dve — odvisno od razdalje do njihovih domov. Za zabavo in da so se prijetni pari lahko tudi malo zavrteli, jes krbel ansambel »Amores«, naš star znanec pri domačih prireditvah.

Ob slovesu in stisku rok so športniki in drugi želeli eden drugemu »na svidenje« prihodnje leto na Sladkem vrhu, ko bo njihova tovarna slavila svojo 100-letnico.

S. R.

Rekreacija za člane vevškega kolektiva v telovadnici osemletke v Polju

VEVČE, OKTOBRA — Daleč naokoli je telovadnica osnovne šole v Polju edini prostor, kjer je možna rekreacija ljudi pozimi. Seveda je to le drugoten namen telovadnice. Podnevi prostore uporabljajo učenci šole. Uprava šole je razumela potrebo, ki so jo predložila društva in je tudi članom vevškega kolektiva dala na razpolago skromne tri ure na teden tj. ob sredah od 20. do 22. ure in ob petkih od 19. do 20. ure. Vsi večeri bodo služili odbojki, košarki, namiznemu tenisu in orodni telovadbi.

Za namizni tenis in telovadbo je za oba dneva na razpolago študijska telovadnica. V glavnem prostoru pa se bosta menjali enkrat 1 uro košarka in odbojka 2 uri, drugič tj. drugi teden pa košarka dve uri in odbojka 1 uro.

Ta program že teče. Udeležba je kar lepa. Upati pa je, da bodo člani kolektiva vseh starosti še bolj obiskovali rekreacijske večere, ki bodo prispevali k zdravju udeležencev, obenem pa so jim to treningi za bodoče nastope na športnih igrah.

Ekipa Medvod sprejema zlata odličja

Udeleženci iz Medvod na XIV. športnih igrah v Vevčah

Medalje le najboljšim!

Za tretje mesto v plavanju moških, starosti nad 35 let, sprejema čestitke mizar, tov. Stane Škrjanc

Direktor tovarš Varšek in plavalki iz Krškega

Vevška gasilska tekmovalna desetina je bila na občinskem gasilskem tekmovanju le za las ob prvo mesto. Tekmovalo pa je 14 desetini. Na sliki: vevška tekmovalna desetina, ki je osvojila 2. mesto

OBČINSKO GASILSKO TEKMOVANJE

Vevški gasilci dosegli II. mesto

VEVČE, OKTOBRA — Ob zaključku požarnovarnostnega tedna je bilo 1. oktobra 1972 v Javnih skladiščih občinsko gasilsko tekmovanje za leto 1972.

Tekmovanja se je udeležilo 14 desetini naše ObGZ. Največ uspeha pa so tokrat dosegla industrijska gasilska društva, ki so osvojila vsa tri prva mesta.

Našim gasilcem je le za las ušlo iz rok I. mesto. Samo 4 točke prednosti so pred nami imeli ga-

silci Saturnusa. Tako izenačene in kvalitetne borbe za najvišji naslov v ObGZ prav gotovo ni bilo že nekaj let.

Tekmovalo se je v trodelnem — hitrostnem napadu, vezanju vozlov in polaganju cevovoda.

Tekmovanje je potekalo brez napak, predvsem pa je bilo sojenje hitro in zelo kvalitetno.

Rezultati:

Saturnus	148,1 kaz. točk
Vevče	152,1 kaz. točk
Kolinska tovarna	167,5 kaz. točk
Sostro	177,6 kaz. točk

Sledijo pa: Teol, Zg. Kašelj, Saturnus-Zalog, Javna skladišča, Slape-Polje, Izolirka, Zadobrova, Vinje, Bizovik in SAP.

V požarnovarnostnem tednu so se vevški gasilci udeležili velike mokre vaje v Hrušici, kjer je sodelovalo nad 200 gasilcev in mokre vaje na Petrol-Zalog, katere se je udeležilo 100 gasilcev.

Izreki in misli

Najpametnejši je tisti, ki se tega ne zaveda.

Ženska, ki hlini smeh v ljubezni, dela kot otrok, ki poje v noči, kadar ga je strah.

Hladna ženska je tista, ki še ni srečala moškega, ki bi ga mogla ljubiti.

Kadar je človek nesrečen zaradi tistega, kar mislijo ljudje o njem, pomeni, da bolj spoštuje tuje mnenje kot svoje.

Kaj je sreča, spoznamo šele, ko jo izgubimo.

Neumnež vedno najde še večje ga neumneža, ki ga občuduje.

Norci najraje govorijo o modrostih, a ničvredneži o vrlinah.

Kdor ljubi cvetje, ga nikoli ne bi smel kupovati na trgu in tako plačevati njegovo smrt.

Pot v bodočnost vodi na žalost skozi — sedanost.

Tudi Slovenci smo dobili knjigo o šahovskem dvoboju stoletja za naslov svetovnega prvaka med Fischerjem in Spaskim. Partije dvoboja je komentiral slovenski vele mojster Bruno Parma, medtem ko je novinar »Dela«, Boris Kutin opisal v reportažnem stilu dogodke ob vsaki partiji. Na koncu knjige so zbrani podatki o vseh dosedanjih nastopih novega svetovnega prvaka ter rezultati vseh njegovih srečanj z drugimi šahisti. Knjiga ima nedvomno trajno vrednost, saj bodo ljubitelji šaha še in še preigravali poteze teh partij in jih seveda analizirali

Nad 18 km cevi bo vgrajenih na novem umetnem drsalšču pri Hladnici v Zalogu. Žal pa igrišče v letošnji sezoni ne bo nared, ker čas za betoniranje zgornje plošče v pozni jeseni zaradi zmrzovanja ni primeren. Na sliki: varilci pri delu

V. športne igre papirničarjev Jugoslavije

KOLIČEVO, OKTOBRA — V Sremski Mitrovici so bile 15. in 16. septembra 1972 že V. športne igre papirničarjev Jugoslavije. Sodelovalo je 18 podjetij papirne industrije SFRJ z nad 500 tekmovalci.

Dosedanjih iger se slovenska papirna podjetja razen nekaterih izjem niso udeleževala. Letos pa so bile po predhodnem dogovoru poslani na te igre najboljše ekipe letošnjih slovenskih papirniških športnih iger.

Tako so bili določeni v slovensko reprezentanco:

Celuloza Krško: mali nogomet, odbojka in kegljanje

Sladki vrh: športni ribolov

Medvode: kegljanje

Radeče: streljanje

Papirnica Količevo: namizni tenis in šah

Konkurenca je bila v vseh panogah zelo močna, zato se slovenske ekipe niso uvrstile na najvidnejša mesta. Najboljši plasman sta dosegli kegljaški ekipi Medvod in Krškega, ki sta dosegli drugo oziroma tretje mesto. Tudi najboljši posameznik je bil Markelj iz ekipe Krško.

Šahisti Količevega so pristali na četrtem mestu, ostali pa so za-

sedli mesta pri dnu. Vso pohvalo zasluži celotna ekipa Krškega, ki je prejela dragocen pokal za športno ponašanje. V primerjavi z moštvimi in tekmovalci ostalih republik so prišli naši na to tekmovanje premalo pripravljeni. Upamo, da bomo naslednje leto na VI. športnih igrah papirničarjev Jugoslavije, ki bodo v Loznici, naše ekipe videli bolj v ospredju.

VV

Uspeh medvoških kegljačev

MEDVODE, OKTOBRA —

Na V. športnih igrah papirničarjev Jugoslavije v Sremski Mitrovici avgusta letos je sodelovala tudi ekipa kegljačev iz Medvod. V ekipnem plasmaju so dosegli 2. mesto, na prvo mesto se je plasirala Banja Luka, tretje mesto pa je zasedlo Krško. Med posamezniki je Matevž Mihovec iz Medvod dosegel odlično 2. mesto od 54 nastopajočih kegljačev.

Se bolj pa se je kegljaška ekipa odrezala na XIV. športnih igrah papirničarjev SRS, kjer so dosegli 1. mesto v konkurenci ekip.

Ekipo kegljačev iz Medvod sestavljajo: Kopač Franc, Brdnik Franc, Mihovec Matevž, Rupar Pavle, Rozman Andrej, Tomažin Lado, Kozamernik Andrej.

Delavski svet podjetja je v znak priznanja za aktivnost športnikov odobril nabavo 20 trenirk, da bodo tekmovalci na svojih nastopih primerno napravljeni, kar tudi glede na dosežene uspehe zasluži.

Rešitev povezanih magičnih likov

Prvi lik: avreola, prednet, MEDVODE, komorač, gledalo.

Drugi lik: Benečan, anapest, LEPENKA, učenjak, kaskada.

Tretji lik: piroman, Pregelj, LOGATEC, Smetana, kalende.

Četrli lik: ravanec, Overton, KARTONI, Antonin, Leonidi.

Magični kvadrat: lovka, odeon, VEVČE, kočar, Anera.

IZZREBANI SO BILI

Povezane magične like so pravilno rešili in bili izžrebani:

Po 10.— din CERK Ida, KASAGIĆ Dragica in ing. Majda ŽEMVA

po 60.— din LOVEC Lenčka po 30.— din TATIĆ Drago

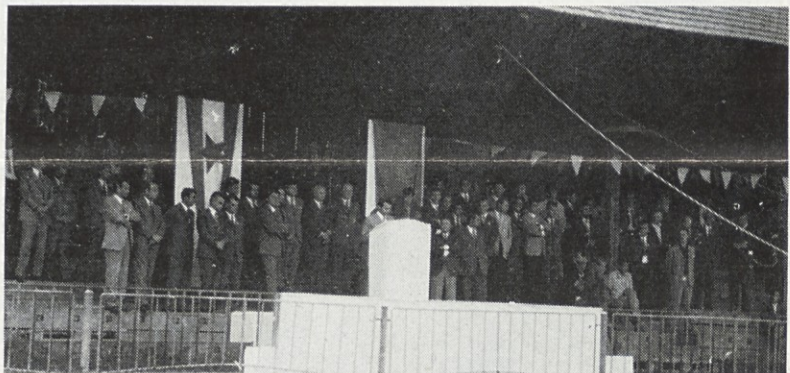
Rešitev naslednje uganke pošljite v uredništvo »Našega dela« do 10. novembra 1972.

V SLEHERNI
SLOVENSKI DOM
KNJIGE
PREŠERNOVE
DRUŽBE

Kegljaška ekipa iz Medvod se sladko smeji, saj je dosegla drugo mesto na V. športnih igrah jugoslovanskih papirničarjev

Slavnostna tribuna med slovesno otvoritvijo

Zbrani športniki jugoslovanskih papirnic — kar 520 jih je bilo

Ekipe se zbirajo za slavnostno povorko na V. športnih igrah papirničarjev Jugoslavije

Srečanje upokoјencev papirnice Količevo

KOLIČEVO, OKTOBRA — Tudi letos je organizirala sindikalna organizacija »srečanje upokoјencev«, ki je bilo tokrat v Velenju.

V petek, dne 8. septembra, sta popeljala dva avtobusa več kot sto upokoјencev Papirnice Količevo proti Štajerski. Vreme je bilo sončno in toplo, zelo primerno za tak izlet. Vožnja z udobnimi avtobusi je bila klub oddaljenemu mestu Velenju kar kratka.

Prikazale so se zgradbe moderne mesta Velenja. Na prvi po-

gled je bilo videti, da je to mesto grajeno točno po naprej pripravljenem načrtu. Da še ni končana gradnja, pričajo še mnoga gradbišča.

V počasni vožnji proti Šoštanju smo lahko videli razsežnost tovarne Gorenje, nato pa termoelektrarno Šoštanj s transportnimi napravami za premog iz rudnika do elektrarne. Videli smo rudniške vhodne jaške in ostale rudniške zgradbe ter stari del Velenja.

Po ogledu Velenja smo se

zbrali ob jezeru, kjer so nam v restavraciji pripravili kosilo.

Ob tej priložnosti smo našim upokoјencem predstavili novega direktorja tov. ing. Mira Varška, ki je v pozdravnem nagovoru povedal nekaj besed o bodočih načrtih v Papirnici Količevo. Vse upokoјence je pozdravil tudi v imenu bivšega direktorja tov. Iva Sonca, ki se zaradi neodložnega potovanja tega srečanja ni mogel udeležiti.

Po uvodnem delu so se zvrstili ob zvokih poskočnih polk in val-

čkov pari na plesišču — izgledalo je, da so se naši upokoјenci zelo zelo pomladili.

»Srečanje« se je tako zavleklo kar za dobri dve uri in s tem seveda tudi povratek.

V imenu organizatorja »srečanja« se vsem upokoјencem opravičujemo zaradi ne najboljše organizacije, v bodoče pa se bomo potrudili, da bomo zadostili čim večim željam in namenili za to več finančnih sredstev.

In še opozorilo upokoјencem. Ta izvod »Našega dela« boste

prejeli tudi vsi upokoјenci. Prosimo, da vsakdo, ki želi »Naše delo« prejemati še naprej, napiše dopisnico z naslovom Sindikalna organizacija Papirnice Količevo, 612300 Domžale in na njej napiše svoj točen naslov, ker se vedno nimamo vseh najnovejših naslovov.

SA

Upokoјitve

MEDVODE, SEPTEMBRA —

V skladišču požarnega materiala je celo desetletje delal kot skladiščnik tov. **ANTON PLEŠEC**, ki odhaja letos v pokoj. V tovarno je prišel leta 1948 in dolga leta opravljal težka dela v pripravi lesa. Bolezen ga je za nekaj časa odtrgala od delovnega mesta in mu pustila posledice. Zato mu je

tovarna omogočila lažje delo v skladišču, ki ga je vestno, marljivo in zanesljivo opravljal.

Kljub težavam z zdravstvenim stanjem je bil Tone še vedno poln življenjskega optimizma ter vedno pripravljen za kakšno duhovito šalo.

Ker je letos dočakal 60 let, se je odločil za pokoj, čeprav je imel le 30 let delovne dobe. Bolezen mu ni dopuščala, da bi še malo potegnil.

V imenu kolektiva mu želimo še veliko let zasluženega pokoja v krogu svoje družine!

(JL)

Še posnetek za spomin

Ogled Velenja

Na zdravje in na mnoga leta!

Janez kot ljubitelj živali krmi labode

ZDRAVNIK SVETUJE

O spolnih boleznih

VEVČE, OKTOBER — Po cellem svetu je opaziti porast spolnih bolezni. Po podatkih svetovne zdravstvene organizacije se okuži na svetu letno 20 milijonov ljudi zaradi sifilisa in 65 milijonov ljudi zaradi kapavice. V sami Evropi zaznajo letno 40 tisoč primerov sifilisa in 400 tisoč primerov kapavice. Tako zavzemajo spolne bolezni v nekaterih državah na zahodu prvo mesto med nalezljivimi boleznimi.

Leta 1970 je mednarodna konferenca posvečena socialnim boleznim ugotovila **nagel porast spolnih bolezni med mladino**.

Vzrokov za to je več: neznanja, lahkomišelnost, slučajni spolni odnosi — »mimogrede«, oslabitev seksualne morale, povečan promet, turizem, povzročitelji bolezni postajajo neobčutljivi od antibiotikov, alkoholizem, brezposelnost, prostitucija. Zadnja leta: promiskuiteta, pomanjkljiva zdravstvena vzgoja itd.

Opazovanja povedo, da v 80 do 90 odstotkih primerov nastane

okužba pri slučajnih, izvenzakonskih spolnih odnosih in to najčešče v pijanem stanju. Tu je tudi iskati vzroke širjenja obolenj.

Najtežje spolno obolenje predstavlja **sifilis**. Povzročitelj te bolezni je blede treponema, ki se prenese iz bolnika na zdravega človeka s spolnim aktom, tj. **direkten način prenosa**. Možen je prenos tudi s poljubljanjem, tudi s predmeti, ki jih je uporabljal bolnik — **indirekten način okužbe**: s kozarcem, z žlico, zobno ščetko, z brivskim aparatom, priborom za nohte itd. (**Zato vedno uporabljaj le svoj, čist pribor.**)

Po 3—4 tednih potem, ko je nastopila okužba z blede treponemo (najčešče na spolovilih), se naredi na tem mestu ranica, ki jo imenujemo šanker (beseda šanker je francoskega izvora in pomeni čir). Včasih je zelo majhna in se zanjo bolnik ne zmeni. Pri ženi se šanker lahko razvije na ustju maternice, razumljivo je, da bo neopažen. **Sedmi dan** po nastanku trdega šankra se povečajo be-

zgavke, v dimljah, pri nespolnih okužbah pa tiste bezgavke, ki so bližje ranici, kjer je nastopila okužba.

To stanje imenujemo **prvi stadij okužbe**.

Če ne pričnemo z zdravljenjem, se bolezen neovirano razvija dalje. Dolgo časa bolniku ne dela težav.

Po 2—3 mesecih pričnemo drugi stadij sifilisa, za katerega so značilni izpuščaji po koži in sluznici ust. Izpuščaji so tipični, razpozna pa jih lahko le zdravnik. Vsak izpuščaj na koži ni sifilitičen. Ker tudi ta ne povzroča posebnih težav, bolnik ne pride pravi čas k zdravniku. V tem stadiju je bolnik tudi zelo nalezljiv.

Izpuščaji izginejo po 20—30 dneh, a čez nekaj mesecev se ponovno pojavijo, največ okoli spolov, na zadnjici in ustih. V tem stadiju tudi močno izpadajo lasje, obrvi, pojavijo se bele pege po koži in povečajo se vse bezgavke. Neredko opazimo hripavost in bolečino v grlu. Tu pride lahko do okvar mišic, kosti, oči, ušes, notranjih organov in živčnega sistema. Nekateri bolniki tožijo o glavobolih, nespečnosti, močnejše se potijo in imajo povišano temperaturo.

Kot prvi stadij, tako tudi kot drugi stadij, če traja 2—3 leta, poteka sorazmerno lahko. Zdravljenje ta čas prepreči večji razmah bolezni in človek ozdravi. V primeru pa, da se bolnik ni zdravil, nastopi še **tretji stadij**. Na koži, v kosteh, notranjih organih se pojavijo okroglaste zatrdline, ki jim pravimo »gume« v velikosti graha do lešnika. Ko te razpadejo, razpade z njimi vred tudi okolišnje tkivo. Če na primer razpade guma na trdem nebu, dobi bolnik »nosljajočo« govoro. Pri okvari srca, jeter, velikih žil lahko nastopi tudi smrt.

V nadaljnjem poteku prodre blede treponema v možgane in hrbtni mozeg, kjer okvari živčno tkivo in povzroči progresivno **paralizo** — končni stadij sifilisa.

Sifilis ni nevaren samo bolniku, temveč tudi potomcem. Otrok se v noseči materi lahko okuži prek posteljice s sifilisom bolehaljoče matere. Tak plod umre, ne da bi se rodil, ali se otroček rodi in je dolgo let neopažen bolnik.

Bolezen je resna in pogosta.

Ali bolezen lahko ozdravimo? Čimprej pričnemo z zdravljenjem in ga zdravimo redno pod kontrolo specialista — to je bistveno.

Važno je spoznati prve znake in takoj k zdravniku.

Sedaj obstajajo številni preparati za zdravljenje te bolezni. Vendar zdravnik izbere takšno kombinacijo zdravil, ki je v danem trenutku najboljše za bolnika.

Borba proti sifilisu ni tako enostavna. Najbolje bi bilo bolezen iztrebiti na izvoru. Zdravimo najprej v bolnici, potem v ambulantno-dermatološkem - venerološkem dispanzerju. Zdravljenje je lahko dolgotrajno 2—5 let in več — odvisno od bolnika in stadija, v katerem je bila bolezen ugotovljena. Preventivno gledano je vsako nalezljivo bolezen lažje in ceneje preprečiti kot pa zdraviti. To velja za sifilis v polni meri.

Širjenje spolnih bolezni je predvsem odvisno od samega človeka in njegovega vedenja, seksualne morale, zdravstvene vzgoje in načina življenja.

Tukajšnja ambulanta v zadnjem desetletju ni zabeležila nobenega novega primera obolenja. Ob vstopu v podjetje je vsak nov delavec zdravstveno seznanjen tudi s tovrstno nevarnostjo okužbe in ukrepov, ki so potrebni s tem v zvezi.

dr. M. B.

Novi upokoenci na Količevem

V začetku leta 1961 se je zaposlil v Papirnici Količevo kot zidar **Janez Podboršek**. V podjetju smo ga srečevali pri vseh mogočih zidarskih delih, ko je pridno vrtel zidarsko »kelico«, da bi popravil tisto, kar je bilo poškodovano ali vgradil kaj novega. Kot borcu v NOV mu je s 1. 8. prenehalo delovno razmerje in odšel je v zasluženi pokoj. Tov. Janez se je med okupacijo s 15. 1. 1942 vključil v narodnoosvobodilno gibanje in s tem prispeval svoj delež k revoluciji.

V razgovoru je poudaril, da v pokoju ne misli mirovati, še bo prišel za zidarsko žlico in pomagal pri zidavi stanovanjskih hišic.

Janez Podboršek

Zelimo mu še mnogo let zdravja in zadovoljstva v pokoju in se mu zahvaljujemo za vestno delo v podjetju.

V vasi Prevoje, tik ob glavni cesti Celje—Ljubljana stoji stanovanjska hišica, obdana s cvetjem in okrasnim grmičevjem, kjer prebiva s svojo družino **Mirko Bergant**, ki se je kot VK klepar upokojil dne 30. 9. 1972.

Tov. Mirko izhaja iz delavske družine in je že v zgodnji mladosti občutil pomanjkanje. Kot 15-letni mladenič je odšel v Ljubljano, kjer se je leta 1930 izučil za kleparja. V bivši Jugoslaviji je kot mnogi drugi delavci spoznal

Mirko Bergant

krivičnost delodajalcev in izkoriščanje. Kot klepar se je zaposlil v našem podjetju 7. 1. 1947 in to delo opravljal vse do upokojitve. Tov. Berganta poznamo kot vestnega, marljivega in disciplinirane delavca. Svoje delo je opravljal v zadovoljstvo predstojnikov. Marsikateremu vajencu in mlajšemu sodelavcu je svetoval pri delu tako, da poleg strokovnega dela lahko upoštevamo tudi njegovo vzgojno delo. Kot vzoren delavec je imel tovariški odnos do predstojnikov in svojih sodelavcev. V vseh 25 letih službovanja ni imel niti enega neopravičenega izostanka ali drugega disciplinskega prekrška.

Tov. Mirko je še poln energije in zdravja ter izjavlja, da tudi v pokoju ne bo počival. Doma se bo ukvarjal z vrtilkom in pri

delu obujal spomine na tovarno in sodelavce. Kot upokojenec želi članom kolektiva veliko poslovnih uspehov, da bi bila rekonstrukcija KS II opravljena v predvidenem času ter, da bi novi KS III stal v doglednem času na Količevem. Ima željo, da bi tudi v bodoče prejemal časopis Naše delo ter bil s tem seznanjen z novicami iz tovarne.

Tov. Mirku Bergantu se zahvaljujemo za njegovo 25-letno vestno in marljivo delo v podjetju in mu želimo dosti zdravja, zadovoljstva in veselja v zaslužnem pokoju.

S 30. 9. 1972 je odšel v zaslužni pokoj kontrolor surovin **Ciril Štebal**. V podjetju se je zaposlil konec leta 1946. O teh 26 letih pri nas o Cirilu lahko pišemo samo pohvalno. Pri svojem delu je bil natančen in priden, v svojih zahtevah pa skromen in potrpežljiv. V času njegovega službovanja ni imel nobenega spora s svojimi sodelavci ali predstojniki. Bil je do vseh dostojen in tovariški.

Tako kot mnogim iz njegove generacije tudi njegova življenjska pot ni bila roznata. Izhaja iz delavske družine in je že v zgodnji mladosti občutil pomanjkanje in si kmalu po končani osnovni šoli priskrbel delo, da ni bil v breme staršem. V času okupacije se je vključil v narodnoosvobodilno gibanje in s 10. 1. 1943 odšel v partizane in se v partizanskih vrstah boril do osvoboditve.

Cirila poznamo tudi kot športnika in pridnega športnega delavca. Najbolj priljubljen mu je

nogomet, v katerem je tudi aktivno igral. Kot nogometaš je nastopal v tovarniškem nogometnem moštvu na športnih igrah, na občinskih prvenstvih in igral v raznih prijateljskih tekmah. Pri sindikalni podružnici je dolga leta vodil skrb in brigo nad celotno

Ciril Štebal

športno opremo. Bil je vesten in skrben gospodar.

Pri razgovoru nam je obljubil, da se bo še oglasil v podjetju, da bo zvedel, kako gre delo in da bo tu in tam pokramljal s svojimi sodelavci. Mi pa se Cirilu zahvaljujemo za njegovo 26-letno marljivo delo v podjetju in mu želimo dosti zdravja in zadovoljstva v pokoju. -M-

Maks Zajc in Radovan Furlan sta se poslovila

VEVČE, OKTOBRA — Zadnji septembrski dan sta na povabilo direktorja Albina Vengusta prišla v njegovo pisarno na običajen in prisrčen poslovilni sestanek Maks ZAJC, snažilec in Radovan FURLAN, razkladalec surovin. Stisk rok ob odhodu v pokoj je bil iskren, poln hvaležnosti za dolgoletno delo. Nobeden od upokojencev ni bil na vodstvenem delovnem mestu, na svojem pa sta delo opravljala temeljito in pravilno. Zato je bila njuna pripadnost podjetju in kolektivu prav toliko vredna, čustveni del slovesa pa morda mnogo toplejši.

Maks je prišel v podjetje v začetku avgusta 1953. leta. Kot snažilec je v več oddelkih opravljal svoje delo umirjeno in vestno. Ob prostem času pa je rad

bral. Marsikdo z večjo izobrazbo bi se sramoval, če bi primerjal število prebrane literature vse vrste s številom, ki ga je prebral Maks. Znana so mu bila leposlovna in druga dela domačih in svetovnih avtorjev. Žal, svojega znanja ni mogel posredovati drugim.

Radovan pa se je zaposlil pri nas 2. 9. 1961. leta. Prej je delal kot bolniški strežnik v bolnišnici v Polju.

V času NOB je leta 1943 vstopil v vrste braniteljev domovine in ideje. Vselej je bil zaveden član naše narodne skupnosti.

Obema novima upokojencema želimo vse dobro in se jima tudi s tega mesta zahvaljujemo za dolgoletno sodelovanje.

Maks Zajc in Radovan Furlan po zadnjem delovnem dnevu ob direktorjevi mizi

Botulizem in doma konzervirana hrana

Že od nekdaj se ljudje radi pohvalijo, kadar imajo gosta in ga postrežejo z doma pripravljeno konzervirano hrano, ki naj bi bila tudi »najboljša«.

Vendar pa je doma konzervirana hrana npr. gobe, fižol, kumariče lahko vzrok zelo hudemu obolenju, ki mu pravimo **botulizem**. Povzročitelj tega obolenja je paličasta bakterija *Clostridium botulinum*, ki tvori spore, živi v zemlji in zelo dobro uspeva v pogojih brez zraka. Bacili v konzervirani hrani, ki ni bila predpisano konzervirana, proizvajajo strup-toksin.

Znanih je pet vrst toksinov A, B, C, D in E. Trije od teh tipov A, B in E lahko povzročijo zastrupitev s hrano pri človeku.

Bolezniški znaki pripadajo centralnemu živčnemu sistemu in se lahko pokažejo v 24 urah v obliki bruhanja, vrtoglavice, glavobola, dvojnega vida. Pozneje bolnik težko požira in govori. V zelo težkih primerih pride do paralize žrelnih mišic. Voda, če jo bolnik popije, uide skozi nos nazaj ali zaide v pljuča in povzroči pljučnico. Ker bolnik zaradi tega ne pije, izloča ta čas zelo malo urina. Temperatura ostane ves čas obolenja normalna. Smrt nastane zaradi zastoja dihanja.

V razpoznavni obolenja pride do težav, ker dajeta podobne bolezenske znake kemična strupa metilklorid in natrijev fluorid.

Pri botulizmu je v ospredju: dvojni vid, izguba glasu in oteženo dihanje, zavest pa je ohranjena vse do smrti.

Bolnik tudi pove, da je jedel domačo konservo, ki je dišala po »žaltavi masti«, oziroma nekoliko pokvarjenemu mesu. Če slučajno piščanci pridejo do te hrane, poginejo.

Bolezen dokažemo tudi laboratorijsko.

Zdravljenje te bolezni često odpove in je smrtnost zelo visoka. Okoli 65% ljudi umre po podatkih iz ZDA. Bolezen zdravimo s serumom, ki pa je že sam po sebi lahko nevaren.

Pri konzerviranju hrane doma je zelo važno vedeti, da temperatura 100° C in več uniči toksin že v nekaj minutah.

Po statističnih podatkih so vsaki drugi taki zastrupitvi krive doma vložene gobe, pri vsaki peti konzervirana riba, nadalje konzervirana zelenjava, sadje. Pri ostalih pa doma konzervirano meso.

Pri shranjevanju v hermetično zaprtih posodah — brez zraka — nestrokovno konzerviranje hrane proizvajajo bacili *botulinusa* smrtonosni toksin.

Po svoji strupenosti prekaša dosedaj še vse bakterijske in vse kemične strupe. Že zelo majhna količina tega toksina predstavlja v hrani izredno nevarnost. **Samo en gram (čitaj gram!) lahko zastrupi 100 milijonov ljudi.**

Prijatelju v slovo

VEVČE, OKTOBRA — Prejšnji mesec je preminul na Vevčah Jakob HRIBAR. Pokojnik je izhajal iz vevške rodovine in je tudi sam bil svoječasno zaposlen v naši tovarni. Prav je zato, da se ga na tem mestu spominjamo kot našega nekdanjega tovariša.

Vendar moramo ob tej priložnosti posvetiti naše misli predvsem njegovi požrtvovalni in uspešni dejavnosti, ki jo je opravil na kulturnem področju.

Pred vojno ko se je po osvoboditvi razgibal v Vevčah dejavnost gledališkega odra, je bil pokojni Hribar, v družbi z ostalimi požrtvovalnimi člani

Jaka Hribar kot Friderik v »Veroniki Deseniški«

in članicami, tista gonilna sila, ki je dala našemu odrskemu življenju vsebino, navdih in ga tako postavilo na primerno umetniško višino.

Tu moramo nekoliko postati ob spomina na lik pokojnika.

Pokojni Hribar, splošno znan kot Hribarjev Jaka, je bil izrazit igralski talent. Narava ga je obdarila s človeško inteligenco, z lepim sočnim glasom,

s katerim se je z vsem čustvovanjem predal gledališki igri in petju.

Ista narava — usoda, pa mu na življenjski poti ni bila v taki meri naklonjena. Kot mnogim ljudem, tudi Hribarvemu Jaki ni bilo dano, da bi svoje človeške talente uspešno razvil v svoje osebne uspehe. Ni mu bilo dano, da bi stopil na deske velikih gledaliških odrov, za kar je bil nedvoumno sposoben in poklican. Pač pa mu je uspelo, da je v gledališki igri amaterjev našel svoje zadoščenje, osebno zadovoljstvo in življenjsko vsebino na odru. Hribarjev Jaka svojih gledaliških vlog ni odigral: doumel jih je in osebno čuteče doživljal! Vsi njegovi liki so bili izvirni, pristni. Finžgar, Jurčič, Cankar, Goldoni, Shakespeare, Kreft, Molière itd. Vse tja do Desetega brata, Kantorja v Kralju na Betajnovi, Krefta in toliko, toliko drugih, so bile njegove kreacije, življenjske. Še prav posebna je bila njegova igralska veličina v podajanju dveh tako diferenciranih človeških usodah, kot sta bila Hlapec Jernej in celjski grof Herman.

Ko smo včasih posedeli, je vselej iz globin svoje duše in z žarom svojega igralskega temperamenta potegnil na dan že pozabljeni repertoar njegovih iger in jih ponovno doživljal.

Zavesa je padla. Izzveneli so zadnji akordi globokega basa. Nemo se razhajamo mi gle daleč, onstran zaves pa je ostal naš prijatelj Jaka.

Aleksander Martelanc in Stane Robida

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

Papirnica Količevo

V mesecu septembru 1972 so se zaposlili:

Skornič Dušan — delavec na holandcih

Nikovski Mihajl — pomočnik sušilca lepenke

Javoršek Janez — delavec na lesnem prostoru

Trošt Darko — strojni tehnik konstruktor IV.

Hafner Rajko — vodovodni instalater

Strnad Franc — voznik viličarja

Bulić Marjan — vnašalec v Hy

Beko Sejp — razkladalec surovin

Krušnik Martin — delavec na holandcih

Brodar Vladimir — delavec na lesnem prostoru

Savić Radivoje — delavec na lesnem prostoru

V mesecu septembru 1972 so odšli iz podjetja:

Nadoveza Nikola — razkladalec surovin — samovoljno

Simenc Anton — pomočnik vodje gladilnika — samovoljno

Zavbi Franc — voznik viličarja — samovoljno

Toman Branko — delavec na lesnem prostoru — odšel v preiskusni dobi

Krušnik Martin — delavec na holandcih — samovoljno

Petek Franc — pazilec sita — samovoljno

Koncilja Marija — delavka v dodelavi lepenke — invalidsko upokojena

Rodili so se:

Rokavcu Janezu sin Janez,
Stefanu Francu hčerka Alenka,
Hribarju Francu III sin Franc

Cestitamo!

Tovarna celuloze Medvode

V mesecu septembru 1972 so se zaposlili v podjetju:

Kanlić Cedo — nakladalec lesa in zamažja

Mehić Ramiz — nakladalec lesa in zamažja

Narobe Tomaž — ključavničar

Jelica Vladimir — razkladalec surovin

Badnjević Remzo — razkladalec surovin

Kurtović Mirsad — razkladalec surovin

Kadunić Husein — razkladalec surovin

Jukić Nihad — razkladalec surovin

Jekešević Ivo — razkladalec surovin

Jelica Vinko — razkladalec surovin

Mehić Ilija — II. pomočnik strojevodje izžem. stroja

Hodić Mustafa — nakladalec lesa in zamažja

Pranjić Ivan — razkladalec surovin

Tunanović Ilije — razkladalec surovin

Kitanović Jevko — razkladalec surovin

Markotić Tomo — razkladalec surovin

Savić Marko — nakladalec lesa in zamažja

Andanagić Use — II. pomočnik strojevodje izžemal. stroja

Cešnovar Nežka — snažilka

Plavšić Milan — II. pomočnik strojevodje izžemal. stroja

V mesecu septembru 1972 so odšli iz podjetja:

Gučanin Zarko — samovoljno

Dermota Janez — samovoljno

Mehić Ilija — samovoljno

Andanagić Use — samovoljno

Jukić Nihad — v poskusnem roku

Hadić Asim — v poskusnem roku

Kurtović Mirsad — v poskusnem roku

Marina Musafer — samovoljno

Poročilo se je Žuravlev Milan, II. pomoč. kuharja celuloze

Iskreno čestitamo!

Rojstvo:

Rašiću Anteju, kuharju celuloze, se je rodil sin Ričard.

Kozamerniku Francu, šoferju-nabavljaču, se je rodil sin Branko.

Iskreno čestitamo!

Papirnica Vevče

V mesecu septembru 1972 so se zaposlili v podjetju:

Rigler Miljenko, ing. — konstruktor I.

Flerin Nikolaj — II. pom. PS

Skubic Marjan — pomožni del. v kov. del.

Petrović Zarko — pospravljalca izmeta

Sabljaković Zlata — snažilka

Lovrić Gabrijela — zavijalka papirja

Subelj Janez — embal. mizar

Vukelić Djuro — II. pom. vodje izdel. stroja

Pucanović Dragiša — pospravljalca izmeta v prem. odd.

Paskulović Jovan — vnašalec

Ibrahimović Fatima — snemalec lesa

Bašneć Drago — II. pom. vodje izdel. stroja

Mučić Branimir — vnašalec

Nuha Nuhi — pom. delavec

Štembal Ludvik — paznik PS

Zaje Justina — zavijalka

Ajdinović Šaban — pom. zavijača prem. pap.

Ostojić Joco — pospravljalca izm. v prem. odd.

Krasnići Bećir — razkladalec

V mesecu septembru 1972 so odšli iz podjetja:

Meljo Stane, upokojen

Cimerman Franciška — lastna odpoved

Robida Marko — lastna odpoved

Lesar Matjaž — lastna odpoved

Radaković Marija — druž. upokojitev

Fajdiga Jože — odšel v poskusni dobi

Segina Franciška — lastna odpoved

Sabani Sečket — lastna odpoved

Segina Jože — lastna odpoved

Hočevar Marija — inv. upokojena

Milosavljević Branko — odšel v poskusni dobi

Džimirić Dragan — odšel v poskusni dobi

Rejc Valentin — lastna odpoved

Omahan Stane — samovoljno zapustil delo

Fastikić Dragiša — samovoljno zapustil delo

Jurčec Franjo — lastna odpoved

Lorbek Drago — odšel v poskusni dobi

Džaferović Nuriya — samovoljno zapustil delo

Kumar Peter — odšel v poskusni dobi

Ilić Dragiša — samovoljno zapustil delo

Radulović Kosta — samovoljno zapustil delo

Pucanović Dragiša — odšel v poskusni dobi

Furlan Radovan — inv. upokojen

Poročili so se:

Kunaver Nada z Zlender Francijem

Zapušek Danijel s Tilko Habič

Cestitamo!

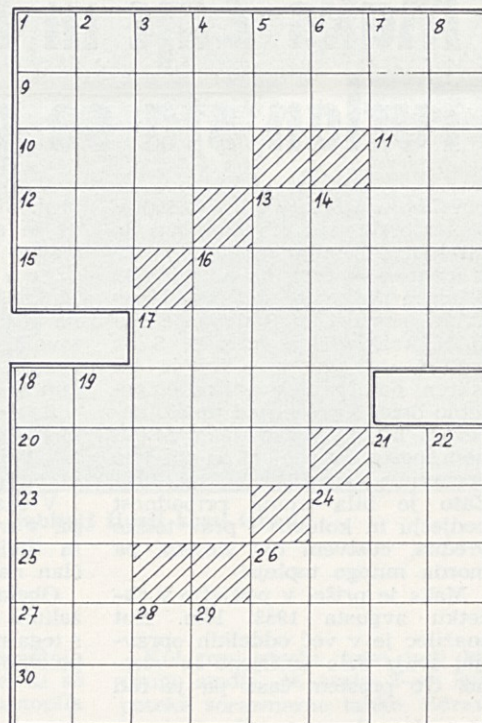
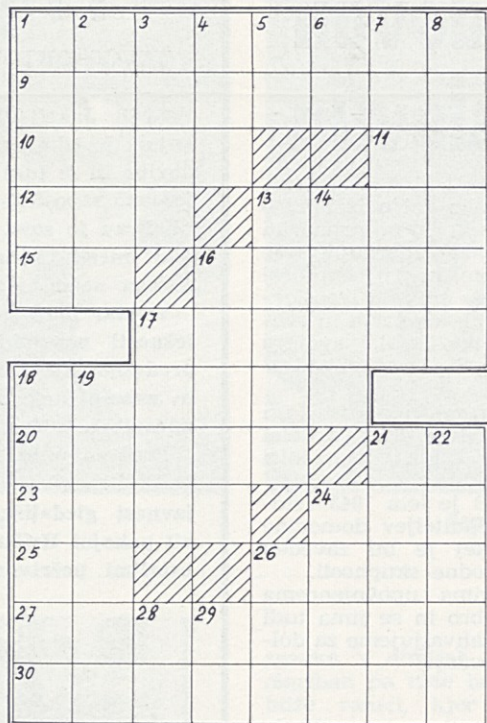
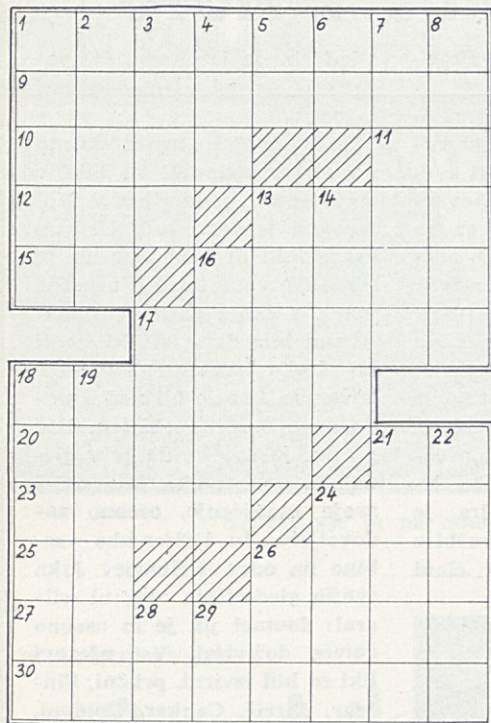
Rodili so se:

Kozjeku Jožetu in Mariji, hči Klavdija

Vrščaju Pavlu, sin Milan

Cestitamo!

KRIŽANKE—TROJČICE

Vse tri križanke so enake, opisi pod isto številko pa so med seboj pomešani. Reševalec mora zatorej pravilno kombinirati, da bo dobljene besede vpisal na pravo mesto. Z malo potrpljenja boste križanke lahko rešili, ker se manj znani pojmi prepletajo s splošno znanimi besedami.

VODORAVNO: 1. kraj pri Domžalah s tovarno kartona — tekač na kratke proge — kraj na Koroškem s tovarno lepenke, 9. poklic delavca v industriji papirja — mesto ob Limu v Črni gori z veliko papirnico — kraj med Dravogradom in Mariborom s tovarno lepenke, 10. prostor, površina — pripovednik, pripovedni pesnik — mejna reka med Poljsko in Nemčijo (Neisse), 11. znak za kemično prvine germanij — avtomobilska oznaka Nizozemske — predlog, 12. priimek komercialnega direktorja Kartonažne tovarne v Ljubljani (Gregor) — mik, mičnost — »umetnine« slabega okusa, plaža, 13. streha, tudi prostor na ladji — izsušena rečna struga ali dolina v puščavi — mesto v ameriški državi Pensilvaniji, severozahodno od Johnsonburga, 15. znak za kemično prvine natrij — ploskovna mera — vzklik bolečine, 16. bel prašič, bel kamen — šolska potrebščina za pisanje na tabli — pomaganje, 17. vrsta preje — povzete, kratak posnetek glavnih misli — znamenit rimski cesar, 18. divji kezel — star naziv za ječo — mast, maščoba, 20. veliko japonsko pristaniško mesto — orientalski asket in čarovnik — čarovnica v grški mitologiji, ki je spremenila Odisejeve tovariše v svinje, 21. kratka za televizijo — avtomobilska oznaka Trsta — italijanski tovorni avto, 23. Perzija — ime filmske igralka Nielsen — tovarna obutve v Trzinu, 24. iglasto drevo — orodje žanjic — časovna enota, 25. sibirski veletok, tudi predlog — začetnici našega izumitelja elektrotehnika — kratica za »loco citato«, 26. sadra, mavec — menično jamstvo — biblijski mož, ki ni maral otrok, 27. kraj pri Medvodah s tovarno celuloze — izdelek, ki natančno prikazuje ali obdeluje kako vprašanje (npr. pri investicijah) — surovina za izdelavo papirja, ksilogen, 30. četrti sklon, tožilnik — surovina za izdelavo papirja, celicnina — najboljši črni premog z veliko kaloričnostjo.

NAVPIČNO: 1. del telesa, kamor si sami ali pa vam drugi naložajo bremena — zdravilo proti malariji — sitnež, spačen obraz, 2. zapreka — star novec, tudi metulj — porinek, potisla, 3. kričeče pobarvan, karminski — imetje, lastnina — grška pokrajina, 4. doba, razdobje, era — vrba, tudi žensko ime — veliko hrvaško podjetje z mornirskimi gorivi in mazivi, 5. nikalnica — začetnici naše najmanjše republike — začetnici izumitelja dinamita, 6. znak za kemično prvine erbij — začetnici našega sijajnega opernega basista — znak za kemično prvine talij, 7. vrtni in gozdni sadež — gospodar — uničevalec, razbijač, 8. najboljši dosežek v šoli — glavno mesto armenske SSR — kraj pri Zidanem mostu s tovarno kvalitetnega papirja, 13. izdelovalec kos — kraj blizu Ljubljane s tovarno kvalitetnega papirja, — preka-jena svinjska noga, 14. agavi podobna rastlina z mesnatimi listi — reditev oskrba otroka — mejna reka med Kitajsko in Rusijo, 16. kraj z največjo slovensko tovarno papirja — denarni zavod — rastlina grenkega okusa, 17. pritisk tudi cestišče — del skladbe — mlinski žleb, 18. kamnit kip s človeško glavo in levjim telesom — listnato drevo za izdelavo celuloze — delavec v tekstilni industriji, 19. stavbeni člen, subjekt — proizvod papirne industrije — mestece na jugu Francije ob reki Adour, 21. mesto v centru Sardinije — drag kamen belo rumene barve — italijansko mesto ob morju, zapadno od Barija, 22. skupina, niz, red, zaporedje — iz debel sestavljeno vodno vozilo, odprava plodu, naval vode — francoski slikar kolorist (Edouard — zajtrk v naravi), 24. pisarna, urad — zor, zarja, svetilec, tudi naziv tovarne v Kamniku — reka, ki teče skozi Drvar, desni pritok Une, 26. ime filmske igralka Gardner — zadetek pri nogometu — starejši možakar, kmečka korenina, 28. konec polotoka, konica, vrh — znak za kemično prvine aluminij — avtomobilski znak Subotice, 29. medmet, ki izraža zoprnost ali posnema tuljenje — angleška kratica za unčo — znak za kemično prvine iridij.

I. S.

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Združenih papirnic Ljubljana in Papirnice Količevo in Tovarne celuloze Medvode — Izdajajo ga njihovi delavski sveti — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida — Uredniški odbor: Marjan Cerne, Janez Gašperin, ing. Janez Hribar, Jože Lejko, Ljub. Milič, Tone Novak, Andrej Pirkmaier in Stane Skok. — Tehnični urednik Danilo Domanjko (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani.